

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ

Anul II Nr. 64

Simbătă 7 octombrie 1972

12 pagini — 1 leu

Modernizare

Modernizarea învățământului, a școlii nu ține de modă, nu este nici limitată în timp și nici nu este determinată numai de numărul pieselor și aparatelor din laborator. Ea presupune schimbări în conștiință, profunde restructurări în gândire, adevărate și angajare fermă, plenară. Modernizarea presupune, în același timp, reinnoirea corespunzătoare a conținutului învățământului, al instrucției și educației, filtrarea riguroasă a tot ceea ce se transmite elevilor. Școala nu se mai poate sustrage mișcării generale a societății, a științei și tehnicii. Altfel este amenințată de izolare. Axa principală a dezvoltării sale trebuie să o constituie atitudinea creatoare, inventivitatea, supletea și flexibilitatea, care, toate, asigură combustibilul ce alimentează cu energie manifestările ce-l vor reprezenta pe tânăr la nivelul cel mai înalt al posibilităților lui. De aici decurge necesitatea ca școala să-și găsească un conținut adecvat și o tehnologie didactică modernă care să constituie expresia unei mai pregnante scientizări. În acest context nici profesorul nu-și mai poate exercita rolul în mod corespunzător decât dacă este supus unui proces specific de formație. El nu trebuie să fie doar o sursă de informație, ci un modelator al viitorilor creatori de bunuri materiale și spirituale, capabili să elaboreze ipoteze în legătură cu eficacitatea procesului de învățământ, să pună un diagnostic, să elaboreze o strategie a actului educațional.

Documentele de partid și, în mod special, cuvântarea rostită de secretarul general al partidului la Conferința Națională a partidului definesc în mod pregnant atribuțiile și elementele unui învățământ modern, capabil să facă față cerințelor societății socialiste multilateral dezvoltate.

Unitatea indisolubilă între cercetare, producție și învățământ, finalitatea precisă a fiecărui tip de școală, crearea unui sistem liceal mobil și suplu, astfel încât toți absolvenții să poată fi repartizați în producție, organizarea practicii tehnico-productive în întreprinderi, sporirea disciplinelor științifice, organizarea predării cunoștințelor în forme mobile care să solicite creativitatea și spiritul de acțiune, sînt doar cîteva direcții ale modernizării învățământului.

„Realizarea unei pregătiri multilaterale — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — constituie o cerință importantă a economiei moderne, o condiție primordială a creșterii rolului creator al omului în desfășurarea producției și, pînă la urmă, un principiu fundamental însuși comunismului care presupune manifestarea polivalentă în cîmpul muncii a fiecărui membru al societății”.

O asemenea pregătire își propune să asigure învățământul românesc modern pe toate treptele sale.

M. ROBEA

La Institutul politehnic din Cluj

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

ținută la Cluj cu prilejul inaugurării
noului an universitar

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, tuturor cadrelor didactice, studenților și elevilor din Cluj, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri. **(Aplauze puternice, prelungite).**

Vă rog să-mi permiteți să adresez, de la acest miting, un salut călduros tuturor locuitorilor municipiului și județului Cluj. **(Aplauze puternice).** Deoarece întâlnirea de astăzi este prilejuită de inaugurarea unui nou an universitar și, în general, a unui an nou de învățământ, doresc să adresez calde felicitări tuturor profesorilor universitari și tuturor studenților din Cluj și din întreaga țară, precum și corpului didactic din învățământul general și liceal, tuturor elevilor din patria noastră. **(Aplauze puternice, îndelungate).**

Începerea noului an de învățământ are loc la puțină lună după Conferința Națională a partidului, care a elaborat un minunat program de dezvoltare în continuare a României socialiste, de împlinire a hotărîrilor Congresului al X-lea privind fărîmarea societății socialis-

te multilateral dezvoltate, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. **(Vii aplauze).** Sarcinile trasate de Conferința Națională au implicații largi asupra tuturor laturilor vieții noastre economice-sociale și — se înțelege — implicat asupra învățământului, care este una din cele mai importante activități de formare a omului, a cadrelor necesare edificării socialismului.

Am vizitat astăzi laboratoarele Institutului politehnic și Universității din Cluj, pe care le cunoșteam de altfel dinainte. Doresc să menționez că mi-a produs o bună impresie preocuparea pentru dezvoltarea și înzestrarea acestora pe baza noilor cuceriri ale științei și tehnicii. Acesta trebuie considerat însă doar un început, deoarece mai este încă mult de făcut pentru ca învățământul superior din Cluj — ca de altfel întregul nostru învățământ superior — să dispună de aparatură și mijloacele tehnice corespunzătoare pregătirii în cele mai bune condiții a viitorilor ingineri și specialiști pentru toate domeniile de activitate. Doresc totuși să felicit conducerea celor două instituții de învățământ superior din Cluj pentru ceea ce au realizat pînă acum.

Sper că și institutele de care nu le-am vizitat au asemenea înfăptuirii. Îmi exprim speranța, convingerea că, mergînd pe acest drum, vom reuși, într-un timp relativ scurt, să asigurăm o dotare corespunzătoare, la nivelul cerințelor științei și tehnicii moderne, a tuturor institutelor de învățământ superior. **(Aplauze puternice).**

Am constatat, de asemenea, cu satisfacție, preocuparea sporită a institutelor de învățământ superior pentru activitatea științifică, pentru legarea învățământului de cercetare, pentru o mai mare apropiere de producție. Desigur, este cunoscut faptul că în Cluj există numeroase cadre cu o temeinică pregătire științifică. În activitatea de cercetare din Cluj, în multe domenii s-au obținut rezultate bune dintre care unele au fost deja aplicate în producție, iar altele sînt în curs de a fi introduse. Folosesc acest prilej pentru a adresa felicitări călduroase cadrelor didactice și cercetătorilor pentru realizările obținute pînă acum și pentru preocuparea de a dezvolta și mai rapid activitatea de cercetare

(Continuare în pag. a 3-a)

ACCENTE

CRONICĂ

La invitația Ministerului Educației și Învățămîntului, între 26 septembrie și 1 octombrie, ne-a vizitat țara Jacques Freymond, directorul Institutului de înalte studii internaționale din Geneva, personalitate marcantă a vieții științifice și politice din Elveția. Oaspetele elvețian a participat la mese rotunde organizate de Laboratorul de cercetări prospective și Asociația de drept internațional și relații internaționale pe tema aplicării prospectivei în studiul relațiilor internaționale, a conferențiat la Facultatea de drept bucureșteană, a avut întrevederi la rectoratul Universității București, la Institutul de științe juridice, s-a întâlnit cu profesori și oamenii de știință români.

În timpul vizitei sale, Jacques Freymond a purtat convorbiri la Ministerul Afacerilor Externe și a fost primit de Mircea Malița, ministrul educației și învățămîntului, subliniindu-se cu acest prilej bunele rezultate obținute de doctoranzii români care studiază la Institutul de înalte studii internaționale din Geneva și perspectiva colaborării viitoare.

Cartea sovietică

Cu prilejul sărbătoririi a 50 de ani de la crearea U.R.S.S., întreprinderea de comerț exterior, „MEJDUNARODNAIA KNIGA” din Moscova a deschis marți, 3. X. a.c., în Sala palatului din Capitală, o expoziție specializată de cărți, publicații periodice, discuri, colecții filatelice, ziare, reproduceri de lucrări celebre.

Standurile expoziției cuprind peste 450 de titluri de cărți în limbile rusă și ale republicilor unionale. Sînt expuse, de asemenea, volume ale clasicii literaturii universale și române traduse în limba rusă. Pentru școlari și profesori sînt prezentate manuale și îndrumătoare pentru învățarea și predarea limbii ruse și benzi de magnetofon pentru audții fonice. Vizitatorii pot găsi în această expoziție, pe lângă volume de literatură, și cărți din cele mai variate domenii ale tehnicii. Muzica populară și clasică sovietică este, de asemenea, bogat reprezentată într-o colecție de discuri.

La vernisajul expoziției au participat reprezentanți ai instituțiilor

culturale din cele două țări, oameni de cultură. A fost de față V. S. Tinkunov, însărcinatul cu afaceri ad-interim al U.R.S.S. la București.

C. BUȚURA

100 de generații de elevi la Liceul „Roman-Vodă”

În perioada 30 septembrie — 1 octombrie a.c. s-au desfășurat la Roman festivitățile prilejuate de aniversarea centenarului Liceului „Roman-Vodă” din localitate. Au participat

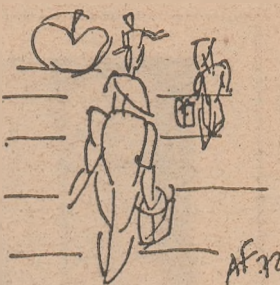
personalități ale vieții publice din județ, între care tovarășul Ștefan Boboș, prim-secretar al Comitetului județean de partid, tovarășul C. Poțângă, secretar cu problemele de propagandă,

precum și tovarășul Ion Vlad, prim-secretar al Comitetului municipal de partid, care a rostit un cuvînt emoționant din partea organelor locale. În numele absolvenților liceului a vorbit tovarășul Mihail Florescu, ministrul industriei chimiei. De asemenea, au rostit cuvînturi omagiale foști profesori și directori ai liceului. Au fost prezenți elevi, absolvenți ai zecilor de promoții, nume ilustre ale științei și culturii actuale, cadre didactice și un numeros public. Salutul Ministerului Educației și Învățămîntului a fost transmis de tovarășa Marieta Sava, care a subliniat faptul că centenarul Liceului

„Roman-Vodă” se înscrie în rîndul evenimentelor menite să evidențieze tradițiile culturale ale poporului nostru și să explice publicului larg „miracolul românesc”, atît de admirat în toată lumea, ale cărui rădăcini trebuie căutate în istoria încărcată de fapte a poporului nostru, istorie făurită în mare măsură de întemeietorii și conducătorii de școală românească. Printre reprezentanții de frunte ai culturii noastre, foști elevi ai Liceului „Roman-Vodă”, tovarășa Sava a amintit pe Panait Moșoiu, traducătorul Manifestului Partidului Comunist în limba română, pe criticul Garabet Ibrăileanu, scriitorii Cezar Petrescu și Octav Dessila, pe Nicolae Apostol, Jean Dumitru Botez, Jean Mihail. Între anii 1891-1899, scriitorul C. Hogaș a fost directorul gimnaziului.

Liceul din Roman păstrează numele unuia din strămoșii de frunte ai Mușatinilor și neamului nostru și face parte dintre numeroasele școli din țară care și-au sărbătorit centenarul sau chiar bicentenarul de activitate continuă, dînd civilizației materiale și spirituale a românilor nume

cinstitute de întreaga lume. În continuare, tovarășa Marieta Sava a adăugat că jubileul Liceului „Roman-Vodă” ne obligă să ne gîndim în primul rînd la momentul actual, la sarcinile ce revin școlii, izvorîte din documentele de partid, din lucrările Conferinței Naționale.

Este vorba de a folosi baza materială a liceului ca o premisă pentru realizarea obiectivelor stabilite de partid în domeniul școlii, punînd un accent deosebit pe conținutul procesului instructiv-educativ, pe modernizarea învățămîntului. Toate realizările de pînă acum, a spus în încheiere tovarășa Marieta Sava, ne asigură de faptul că în viitor, la Liceul „Roman-Vodă” vom obține noi succese privind traducerea în viață a cuvîntului partidului.

După ședința de deschidere, formația artistică a liceului a prezentat oaspeților spectacolul omagial „Un secol de lumină”.

Dezvelirea plăcii comemorative, vizitarea localului liceului centenar și a expoziției jubiliare, vernisajul expoziției de arte plastice a foștilor profesori și elevi ai instituției, sesiunea de comunicări și referate — organizată pe trei secții — au constituit tot atîtea întîlniri emoționante, confruntări de valori, prilejuri de cunoaștere a faptelor izvorîte din activitatea celor care s-au format în această școală.

V. B.

Ne scriu corespondenții voluntari

Dirigintele

Greșelile pe care le facem noi, profesorii, în ce privește ora de dirigiență, sînt, îmi închipui, numeroase — de vreme ce ne plîngem, destul de des, că pedagogii nu ne ajută suficient să le evităm. Adevărul este că mulți dintre noi caută un fâgăș miraculos, unic, pe care nu-l vom găsi niciodată, fiindcă el nici nu există în această ipostază: iată una dintre erorile noastre fundamentale! Oricine își dă seama că, în tentativa de a-l educa pe alții — pe cei care îi și instruiți, nu vom putea folosi chei universale. De fapt, asemenea „chei” ne lipsesc la toate disciplinele, chiar și la cele cu programă și manuale dinainte stabilite. Pentru că nimeni, nici un profesor care se stimează nu se va închide, în predarea obiectului său, între fruntariile amintitelor documente normative. Bunăoară, doi profesori de literatură nu vor preda la fel „Luceafărul”, deși amîndoi ne pot cuceri deopotrivă. Nici măcar același profesor nu-și va calchia o lecție de la un an la altul, sau de la o oră la alta (la clase paralele). De ce atunci să pretindem uniformizarea orei de dirigiență? Fiindcă, aici ar conduce o programă și un manual de dirigiență, pe clase, cum reclamă adesea unii colegi! Pedagogii, socotesc eu, au făcut destul, editînd culegeri de texte (substanțiale!), pe care le putem folosi — ca punct de plecare — în convorbirile noastre cu elevii, pe diferite teme: patrie și patriotism; P.C.R. și tradițiile de luptă pentru libertate și progres ale poporului nostru; despre responsabilitate și despre sensul vieții; formarea caracterului; muncă și perseverență; despre înțință și frumos; dragoste și prietenie etc. Toate aceste teme însă — și cite altele! — trebuie să fie mai întîi în noi, educatorii, sedimentate în conștiința noastră în urma parcurgerii unei întregi biblioteci științifice, tehnice, artistice, practice acoperind toate domeniile vieții.

Și încă ceva. Dacă vrem ca orele noastre de dirigiență să nu plăcu-sească, trebuie să renunțăm la anumite rigidități, cărora le cădem adesea victimă: la elaborarea unei „planificări” imuabile, copiate la îndigo pentru mai mulți colegi — fără o prealabilă consultare a elevilor pentru care o întocmim; de asemenea, să nu ținem neapărat să obținem „participarea” întregii clase la „discuții” pe marginea unei teme din planificarea calendaristică. De ce să nu vorbească profesorul — o oră întreagă, atunci cînd are ce spune și, mai ales — știe să spună frumos? Sau un singur elev, despre, să zicem, un personaj de carte, sau despre poluare, ori frumusețea cercetării științifice, sau altă pasiune a sa, care a pus stăpînire pe el și îi poate antrena și pe colegii săi?

Să mai amintesc o eroare în legătură cu ora de dirigiență: ne închipuim, mulți dintre noi, că „trebuie” să epuizăm problemele educației — în, numai la aceste ore! Și, la celelalte discipline ce facem, instruiți doar? Ca și cînd procesul instructiv-educativ s-ar putea separa, fie și pentru o clipă!...

Ora de dirigiență trebuie să fie o călătorie în noi, în sensibilitatea noastră, în preocupările noastre, fără planificări rigide, prestabilite. Dacă vrem să fie frumoasă. Și ea nu trebuie să fie nici obiectul „inspecțiilor” prea frecvente și mai cu seamă prezumțioase. Fiindcă aici, în această oră de suflet, nimeni nu deține monopolul adevărului.

Așa cel puțin cred și mă străduiesc să fac eu, cu elevii mei, pentru elevii mei, la Grupul școlar pentru industria lemnului, de aici, din Codlea, unde lucrez. M-aș bucura nespuse de mult să citesc în paginile revistei noastre și reflecțiile altor colegi, pe neapuzabilă temă abordată de mine în rîndurile de față.

ELENA MIRONESCU

PRO ȘI CONTRA

Magister nascitur

Consider că rubrica „Elev permanent”, nu de mult deschisă în „Tribuna școlii”, este foarte valoroasă. O urmărim cu interes pentru realismul cu care dezbate unele probleme de învățămînt.

Sînt cu totul de acord cu prof. I.M. din Craiova, ca „să nu ne ascundem după deget”, ca și cu conținutul scrisorii elevului A.C. din Cluj, publicate în ultimul număr al revistei. Dascălia — dirigiența — sînt probleme de „chemare”, de conștiin-

ță, ea n-ar trebui practică de cei cărora le lipsesc aceste calități.

După părerea mea, în reușita ca profesor-diriginte, pe lângă pregătirea pedagogică universitară adecvată, un mare rol îl are vocația. Un tînar care a îmbrățișat cariera didactică din pasiune, din dorința de a educa pe copil, de a-l face mai bun, cu perspectiva de a-l da societății bine pregătit, ca viitor cetățean al țării, acela va fi un bun pedagog și diriginte. El se va apropia de copii, îi va înțelege și-i va îndruma pe lungul și complicatul drum al vieții. Dar din tinerii care se înscriu la un examen de admitere în învățămîntul superior nehotărîți și numai cu intenția de a intra oricum și la orice facultate, orientîndu-se numai după factorii conjuncturali, după șansele mai mari de reușită (numărul de candidați și numărul de locuri) cred că niciodată nu vor ieși buni pedagogi și diriginți, oricîte cursuri de perfecționare postuniversitare ar face.

Sînt de părere că, așa cum un poet nu se poate „fabrica” prin pregătire universitară sau prin aprofundarea tehnicii versificației dacă nu are acea sensibilitate înăscută, acea vocație („poeta nascitur, non fit”), nici educatorul-diriginte nu se poate „fabrica”, dacă-i lipsește „chemarea” pentru această sublimă îndeletnicire. Mă declar hotărît de părerea celor care consideră că dirigiența nu se

învață din manuale sau cursuri, dacă nu ai chemare.

Un om fără vocație și pasiune, oricîte forme de instruire ar frecventa, oricîte caiete cu tot felul de rubrici ar completa, oricîte planificări cu temele cele mai variate ar avea, nu va fi cu adevărat educatorul de care are nevoie școala noastră; totul la el va purta amprenta artificialului. Elevii vor simți acest lucru, și ora de dirigiență va rămîne o sarcină greu de suportat și fără efecte educative pozitive scontate. După fiecare oră, elevii vor zice: „Bine că a trecut și asta”, iar dirigintele va respira ușurat de povara unei munci sterile și neînțelese.

EMIL NIREȘTEANU

AF. 72

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

în învățământul superior. (Aplauze prelungite).

Doresc să menționez că în general în învățământul românesc hotărârile partidului și guvernului, ale Congresului al X-lea și Conferinței Naționale sînt traduse cu tot mai multă fermitate în viață. Se obțin rezultate bune în direcția legării mai strîns a învățămîntului de cercetare, de producție, în ridicarea nivelului științific al activității didactice. Cu toate acestea, acum, la începutul noului an școlar, nu pot să nu mă refer la faptul că mai sînt încă multe de făcut pentru realizarea în întregime a Directivelor trasate de partid și guvern. Există începuturi bune, dar este încă mult de muncit pentru lichidarea neajunsurilor din trecut. Trebuie îndepărtate și unele tendințe conservatoare — ca să le spun așa — din concepția unor cadre ale noastre privitor la modul de organizare și funcționare a învățămîntului.

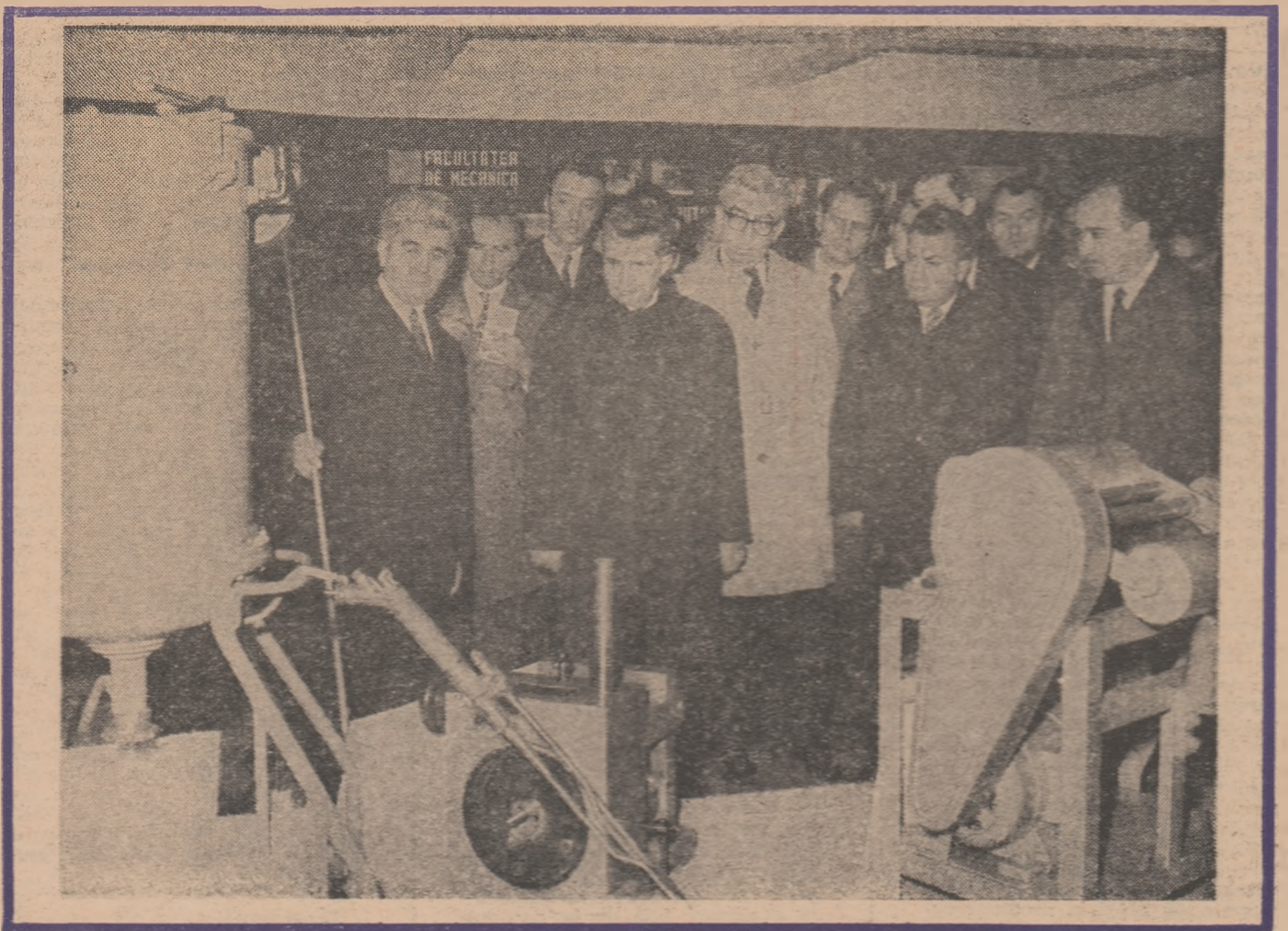
Este necesar ca acum, cînd începem noul an de învățămînt în lumina Directivelor Conferinței Naționale a partidului, care, după cum știți, s-a preocupat de îmbunătățirea conducerii întregii activități economico-sociale, să vorbim atît de ceea ce este bun, cît și de neajunsuri, de ceea ce avem de făcut pentru perfecționarea conducerii învățămîntului, a întregii activități de instrucție și cercetare.

Sarcinile trasate de Conferința Națională pentru acest cincinal sînt foarte mari. Multe colective de oameni ai muncii și-au luat angajamentul de a îndeplini planul în 4 ani și jumătate. Dacă așteptam să-l aud pe tovarășul Duca spunînd că și Clujul se înscrie în această mișcare de masă, în acest entuziasm general — dar probabil o va face în încheiere. (Animație; aplauze).

Desigur, realizarea cincinalului înainte de termen cere eforturi serioase din partea întreprinderilor industriale, agricole, comerciale, precum și din partea cercetării științifice. Așa cum am menționat la Conferința Națională, vrem ca realizarea cincinalului într-un timp mai scurt să se obțină nu prin sporirea efortului fizic, ci, dacă se poate spune așa, a efortului intelectual, adică pe calea introducerii rapide în producție a cuceririlor științei și tehnicii contemporane, pe baza mecanizării și automatizării, a modernizării întregii producții de bunuri materiale. (Aplauze prelungite).

Este de la sine înțeles că pentru a asigura buna funcționare a instalațiilor de înaltă tehnicitate cu care sînt dotate întreprinderile românești, a aparatelor de automatizare, a mașinilor de calcul electronice și a altor utilaje moderne pe care le vom introduce în producție, avem nevoie de cadre de înaltă pregătire științifică și tehnică. Avem nevoie de muncitori calificați, de tehnicieni, de maeștri, de ingineri, matematicieni, chimiști, fizicieni, biologi, ca și de alți specialiști atît din industrie, cît și din agricultură, din domenii cum sînt asistența medicală, științele sociale și altele. Învățămîntul trebuie să se încadreze în orientarea dată de Conferința Națională, făcînd tot pentru a asigura pregătirea cadrelor necesare în toate aceste sectoare de activitate economico-socială. (Aplauze puternice). Mai mult chiar, învățămîntul trebuie să dea o contribuție însemnată la activitatea de perfecționare, de reciclare — cum am numit-o mai demult — a tuturor cadrelor existente, a specialiștilor cu studii superioare, a cadrelor medii, a muncitorilor calificați.

După cum știți, Conferința Națională a schițat direcțiile dezvoltării României pînă în anii 1990—2000. În această perspectivă, activitatea de cercetare și învățămîntul dispun de un cadru larg, pot privi cu îndrăzneală înainte. Își pot propune soluționarea unor probleme fundamentale. Este loc pentru o activitate rodnică a tuturor acelor care vor să rezolve probleme de fond, probleme fundamentale ale științei și tehnicii, slujind desigur necesitățile societății, ridicării nivelului general de bunăstare a oamenilor muncii din patria noastră. Oriei de funda-

mentală — ca să nu uităm — ar fi cercetarea, ea poate fi considerată o activitate utilă numai în măsura în care răspunde cerințelor societății omenesti. De altfel, aceasta a constituit întotdeauna criteriul suprem de verificare a valorii oricărei activități de cercetare, în orice domeniu. (Aplauze puternice). Este, de asemenea, loc pentru elaborarea unui program de perspectivă în cercetarea aplicativă, pentru cercetarea în vederea soluționării unor probleme vitale, imediate ale dezvoltării societății noastre. În cadrul acestei perspective generale, învățămîntul poate beneficia de o concepție clară. Aceasta nu trebuie schimbată de la un an la altul, nici chiar de la un cincinal la altul, deoarece pregătirea cadrelor nu poate da rezultate decît într-o viziune de largă perspectivă, încadrîndu-se în concepția unitară a dezvoltării societății noastre socialiste.

Iată de ce problemele dezbătute la Conferința Națională, direcțiile stabilite de conferință pentru dezvoltarea viitoare a României socialiste constituie în același timp jaloane importante pentru dezvoltarea întregului învățămînt și creează o bază minunată pentru realizarea integrării reale, organice a învățămîntului cu cercetarea și producția, în așa fel încît școala să devină un factor tot mai puternic al progresului general al României pe calea socialismului și comunismului. (Aplauze puternice). Vorbînd de această integrare, trebuie să spun că ceea ce am realizat pînă acum nu ne poate mulțumi. Mă refer nu numai la Cluj, ci în general. Avem centre care au obținut rezultate mai bune, dar sînt și unele cu rezultate slabe. Nu aș dori ca acum, la Cluj, să arăt care centre au rezultate mai bune și care mai slabe. Nu fac aceasta poate și din considerentul că n-aș putea afirma că Clujul se află printre primele. (Animație; aplauze). În orice caz este necesar să ne clarificăm bine asupra ceea ce trebuie înțeles prin integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția, asupra modului de a realiza aceasta. Dacă nu se vor clarifica bine lucrurile, nici măsurile ce se iau nu vor da rezultatele corespunzătoare. S-a vorbit aici de o serie de începuturi, de unele inițiative în această privință. Am constatat însă că în concepția despre această integrare există o defecțiune de bază. M-aș referi la Institutul politehnic. Tovarășii au spus: „Vrem să ne integrăm”. Dar cum? În partea de nord-vest a orașului este centrul industrial,

acolo se dezvoltă puternic noi întreprinderi industriale. Tovarășii s-au gîndit însă să așeze politehnica pe Dealul Feleacului — poate pentru a avea o privire de ansamblu asupra industriei de sus în jos. (Aplauze, animație). Desigur, este și aceasta un fel de integrare. De pe Dealul Feleacului se vede bine tot Clujul, inclusiv zona industrială. Dar nu este oare mai bine ca politehnica, facultățile să fie construite lîngă întreprinderi, ca studentul să vadă fabricile nu de pe Dealul Feleacului, ci aflîndu-se zilnic în mijlocul acestor fabrici? (Aplauze puternice, prelungite). Aceasta este valabil și pentru profesori. Noi concepem ca în viitor șeful de producție să fie și profesor. Șeful de producție din fabrică, tehnologul șef trebuie să predea în universitate. El poate să predea studenților nu lucruri învățate acum 20 de ani, sau chiar nu mai acum 10 ani, care nu mai au nimic comun cu noua tehnologie din fabrică, cu tehnologia anului respectiv. Dumneavoastră știți bine că dacă vrem să ținem pasul cu dezvoltarea științei și tehnicii pe plan mondial, la doi-trei ani, maximum la cinci ani, trebuie să înlocuim tehnologiile întreprinderilor. (Aplauze puternice). Iată de ce vrem o asemenea integrare a învățămîntului cu producția. (Aplauze prelungite).

Realizarea acestei integrări presupune schimbarea generală a concepției în învățămînt, realizarea prezentei nemijlocite a specialiștilor din producție în învățămînt și totodată a cadrelor din învățămînt în producție. Laboratorul de cercetare din învățămînt trebuie să fie și laboratorul de cercetare al fabricii. Acolo să se elaboreze tehnologia ce urmează a fi introdusă în fabrică. Nu trebuie să avem un laborator al fabricii, un laborator al institutului de cercetare și unul al facultății sau al catedrei. O asemenea mentalitate trebuie lichidată cu desăvîrșire. În fond, este necesar să ajungem la o unificare a învățămîntului cu cercetarea și producția. Atunci vom face cu adevărat treabă bună! (Aplauze puternice).

Este necesar ca asupra acestei probleme să aducem mai multă claritate. Aș dori ca Ministerul Învățămîntului să fie mai exigent și mai perseverent în clarificarea acestor probleme, în trasarea unui program unic al învățămîntului care să fie realizat într-o anumită etapă dată. Nu vom putea desigur, realiza acest program într-un an sau doi, dar va

trebui să mergem ferm în această direcție și tot ceea ce facem să țină seama de această orientare generală. În acest fel în învățămîntul din România se va putea realiza o transformare calitativă reală, care îi va permite să joace un rol tot mai important în dezvoltarea societății noastre socialiste.

Același lucru este valabil, într-un anumit sens, și pentru învățămîntul general și pentru învățămîntul liceal. Măsurile pe care le-am luat acum un an în acest domeniu au început să dea rezultate. S-au creat mii de ateliere, elevii au început să lucreze. Există din partea elevilor dorința de a-și însuși cunoștințe cît mai temeinice într-o profesie sau alta. Desigur, nu ne-am așteptat ca această problemă, de o mare amploare, să fie soluționată într-un an de zile. Și în acest domeniu trebuie să mai învingem însă unele tendințe conservatoare, unele concepții învechite și aceasta nu atît la părinți și la elevi cît mai ales la cadrele didactice, poate chiar și la Ministerul Învățămîntului. (Animație, aplauze). Am fost la Bistrița, via de acolo. Mi-au povestit tovarășii că pentru a recruta muncitori la cele trei întreprinderi noi care vor intra anul acesta — sau la începutul anului viitor — în funcțiune, s-au aflat în situația de a încălca legea, în sensul că au trebuit să primească numai absolvenți de liceu pentru toate posturile de muncitori calificați. Există o înclinație certă a tineretului de a se încadra în producție. Dar se pune problema cum îl pregătăm? Ce facem pentru a da tinerilor cunoștințele corespunzătoare ca, după absolvirea liceului, să nu mai trebuiască să urmeze încă un an sau doi ani școala profesională pentru a putea ocupa posturi de muncitori calificați. Învățămîntul trebuie să asigure o asemenea pregătire încă, după absolvirea liceului, tîrîndu-l să se poată încadra muncitor calificat în ramura pentru care s-a pregătît. (Aplauze). În felul acesta vom soluționa multe probleme sociale, creînd tineretului o perspectivă clară de viață. Trebuie să înțelegem că vechiul liceu teoretic, așa cum era cunoscut în trecut, nu mai corespunde cerințelor actuale. Așa-zisele licee teoretice care vor rămîne vor trebui să sufere transformări în organizarea și concepția lor. Iar ponderea — și aceasta înseamnă peste 70 la sută — va trebui să o aibă liceele tehnice, economice și de alte specialități.

(Continuare în pag. a 4-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 3-a)

(Vii aplauze). Se va crea astfel o bază bună și pentru recrutarea studenților la institutele de învățămînt superior. Elevul din liceul tehnic va veni cu cunoștințe aprofundate în domeniul respectiv de specialitate și nu va mai fi necesar să se piardă 2 ani, cum se face acum, pentru a i se preda cunoștințe generale. Atunci vom putea face într-adevăr din învățămîntul superior o bază puternică de formare a cadrelor cu largi cunoștințe în specialitatea respectivă, vom putea scoate buni ingineri, buni specialiști în toate domeniile de care societatea are nevoie. **(Aplauze puternice).**

Desigur, însuși învățămîntul general de 10 ani va trebui să asigure într-o măsură mai mare pregătirea tineretului pentru viață, pentru producție. Se prevede ca în ultimii doi ani — clasele 9 și 10 — să se predea și anumite cunoștințe profesionale. Din păcate, multe din ceea ce am prevăzut au rămas pe hîrtie, nu s-au introdus cu fermitate în viață. Iată de ce este necesar ca acum, la începutul noului an de învățămînt, să aruncăm o privire critică asupra a ceea ce am făcut pînă acum și să ne gîndim cu toată seriozitatea la ceea ce avem de făcut pentru a realiza în bune condiții sarcinile trasate de partid și guvern. Avem toate condițiile pentru a obține o îmbunătățire radicală a întregului învățămînt, atît în ce privește ridicarea nivelului teoretic — și cînd spun teoretic mă refer la predarea cunoștințelor generale științifice — cît și în ce privește legarea mai strînsă, mai rapidă a învățămîntului de producție, de cercetare. În acest fel vom răspunde cerințelor de astăzi și de mine ale societății noastre, vom pregăti cadre la nivelul celor mai noi și înaintate cuceriri ale științei universale.

Este necesar ca profesorii, cadrele didactice să depună, în această direcție, eforturi mai mari. Apreciem în mod deosebit felul în care corpul didactic universitar își îndeplinește atribuțiile. În același timp, considerăm că celor peste 12 000 de cadre didactice din învățămîntul superior le revin răspunderea sporită în îndeplinirea direcțiilor trasate de partid și guvern. Trebuie trecut cu mai multă hotărîre la integrarea învățămîntului superior cu cercetarea și producția. Este necesar să punem un mai mare accent pe îmbunătățirea procesului de învățămînt, pe perfecționarea cursurilor și manualelor, asigurînd introducerea rapidă a noilor cuceriri științifice din domeniul respectiv de activitate. Dacă am analiza unele cursuri — și cred că va trebui să facem aceasta — am constata că unele nu ar mai trebui să se găsească în circulație. Ar putea să se afle poate în muzeele institutelor respective, dar nu în laboratoare, nu în sălile de curs. A ține pasul cu știința și tehnica mondială înseamnă a înnoi periodic cursurile și manualele. Dacă în fabrică, în uzină, un produs trebuie înnoit la 3-4 ani, cursul trebuie înnoit anual. Am avut ocazia să văd cursuri rămase cu 10 ani în urmă. Nu mă refer numai la conținut, erau pur și simplu scrise acum 10 ani. Ce fel de cursuri mai pot fi acestea? Și aceasta nu e valabil numai pentru științele tehnice, pentru matematică, chimie, biologie, medicină — este valabil în egală măsură și pentru științele sociale. Și în acest domeniu, dacă nu se ține seama de problemele noi pe care le ridică viața socială, înseamnă a ocupa timpul studenților cu chestiuni care nu mai au decît cel mult valoare documentară sau istorică. Iată de ce consider că profesorii, cadrele didactice le revin sarcini deosebit de mari în perfecționarea manualelor, a întregului proces de predare. Avem forțe capabile, avem oameni de înaltă valoare în cadrul corpului profesoral universitar. Avem oameni de renume național și internațional. Este necesar să unim aceste forțe, să le dirijăm într-o direcție clară — și vom obține rezultate rapide în modernizarea, în perfecționarea generală a învățămîntului nostru. Sînt convins că vom reuși să facem acest lucru, că anul 1972/1973 va fi un an de cotitură! Trebuie să facem ca acest an

să marcheze cu adevărat o cotitură în acest important domeniu de activitate! **(Aplauze puternice. Urale. Se scandează „Ceaușescu — P.C.R.“).**

Avem un corp bun de profesori și în școlile generale și liceale, avem învățători cu o temeinică pregătire, cu o bogată experiență. Sînt convins că și în acest domeniu cadrele didactice vor acționa cu mai multă fermitate pentru soluționarea marilor probleme pe care le ridică modernizarea învățămîntului. Există premise pentru a putea spune că sarcinile trasate de Conferința Națională pot fi realizate în bune condiții în învățămîntul de toate gradele, că și în acest sector hotărîrile Conferinței se află în mîini bune și vor fi duse cu succes la îndeplinire. **(Aplauze puternice).**

Am spus că se constată o serioasă preocupare din partea tineretului pentru însușirea de cunoștințe practice spre a se putea încadra cît mai repede în producție. Referindu-mă la studenți, aș putea spune că sînt deosebit de receptivi în însușirea a ceea ce este nou. Ei se preocupă și aduc o contribuție prețioasă la modernizarea cît mai rapidă a învățămîntului nostru superior. Acesta este un lucru bun, un factor de mare importanță pentru progresul învățămîntului nostru. De altfel, întotdeauna tineretul s-a aflat în primele rînduri ale luptei pentru nou, împotriva vechiului, pentru transformarea revoluționară a societății, pentru transformarea revoluționară a omului. Iată de ce partidul dă o înaltă apreciere tineretului universitar, studenților, preocupării lor de a-și însuși cele mai noi și înaintate cuceriri ale științei și culturii naționale și universale. Sînt convins că și în viitor studențimea noastră va păși în primele rînduri ale luptei pentru dezvoltarea rapidă a societății socialiste, se va pregăti astfel încît să poată participa activ, în toate domeniile, la îndeplinirea programului elaborat de Congresul al X-lea, de Conferința Națională, la făurirea viitorului luminos al patriei noastre socialiste — societatea socialistă multilateral dezvoltată. **(Aplauze puternice, prelungite).**

De asemenea, elevii din școlile de toate categoriile obțin rezultate bune. Ei participă activ la modernizarea învățămîntului, fac eforturi pentru o pregătire profesională cît mai concretă. Deoarece ne-am pro-

pus să inaugurăm și învățămîntul general cu acest prilej, aș dori să menționez la această întîlnire aprecierea deosebită pe care o dăm elevilor din întregul învățămînt de cultură generală și liceală. Doresc să urez studenților și elevilor succese tot mai mari, rezultate cît mai bune în studiu, spre a deveni buni constructori ai socialismului, buni cetățeni ai patriei noastre socialiste. **(Aplauze puternice, prelungite).**

Nu am vorbit despre problemele educației generale, despre problemele formării politice, cetățenești a tineretului studios. Consider însă că din ceea ce am spus pînă acum se înțelege că pentru a forma un bun specialist, un bun cetățean, constructor al socialismului, este necesar ca, o dată cu preocuparea pentru însușirea cunoștințelor de specialitate, să acordăm o atenție permanentă educării generale a tinerilor, ridicării nivelului lor de cunoștințe culturale, politice. Numai așa tineretul nostru va putea duce mîine pe umerii săi marile sarcini ale dezvoltării patriei. Avem datoria să pregătim tînăra generație atît din punct de vedere al cunoștințelor de specialitate, cît și din punct de vedere politic, ideologic, astfel ca tînărul de mîine, noua generație, să poată duce în mod sigur înainte cuceririle înaintașilor, să ridice pe noi culmi civilizația socialistă, să asigure viitorul luminos al patriei noastre. **(Aplauze puternice, prelungite).**

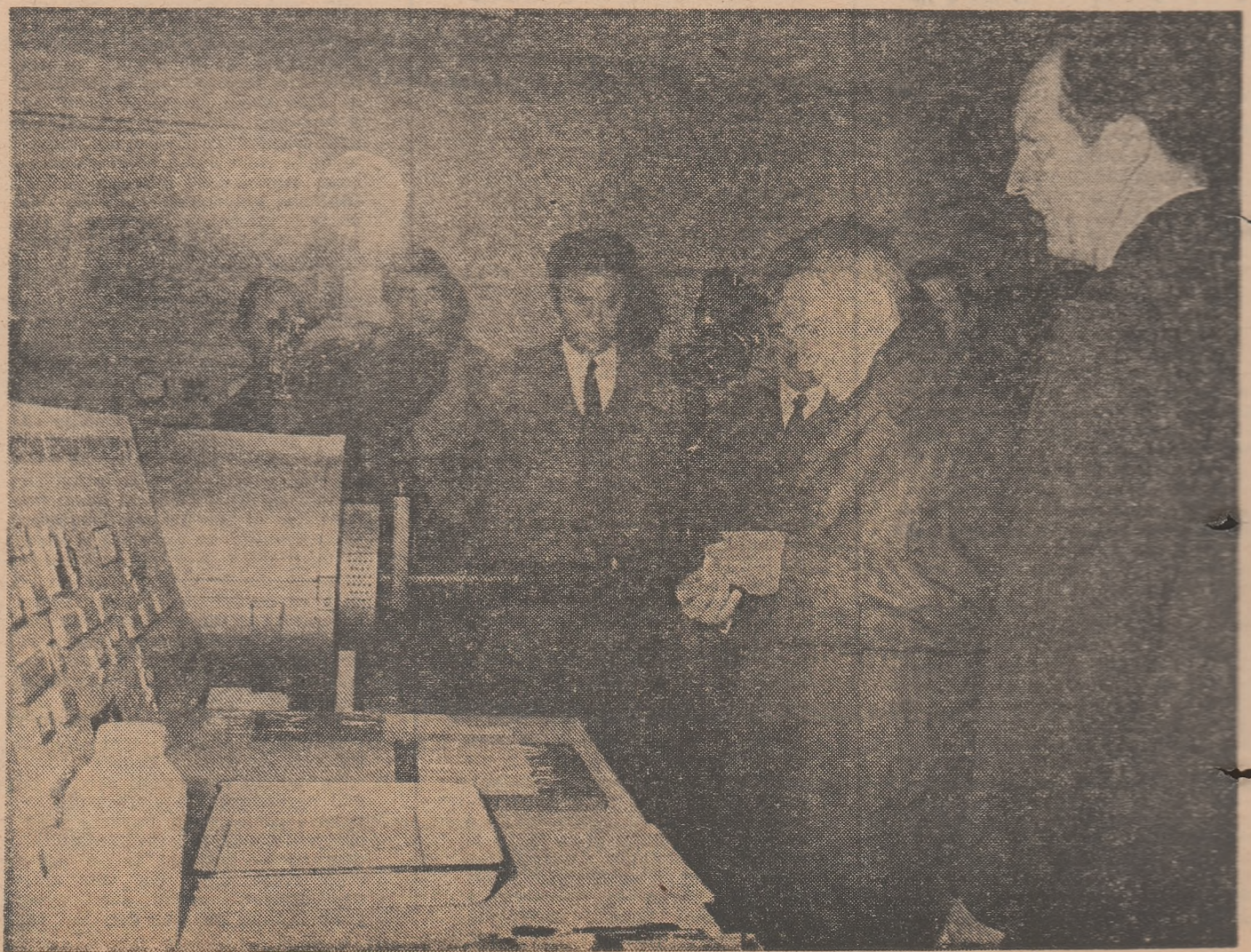
Dragi tovarăși,

Cunoașteți preocupările generale ale partidului, ale guvernului hotărîrea de a face totuși pentru ca, o dată cu dezvoltarea generală a societății noastre socialiste, cu creșterea producției industriale și agricole, să ridicăm continuu bunăstarea materială și spirituală a întregului popor. Întreaga noastră activitate, tot ceea ce facem, este menit să slujească omul cu preocupările și nevoile lui materiale — care, după cum știți, nu sînt printre cele din urmă, cu preocupările și necesitățile lui spirituale. Facem totul pentru a crea condiții cît mai bune de viață din toate punctele de vedere. Ne preocupăm de a asigura creșterea nivelului de trai mai rapid decît am prevăzut în cincinal, pe măsură ce și cincinalul se va realiza mai devreme. De altfel, începînd din septembrie am și trecut la ma-

iorarea salariilor mici, iar zilele trecute am luat o nouă hotărîre de ajutorare a familiilor cu copii mulți. Vom continua în anii 1973 și 1974 generalizarea majorării salariilor și aplicarea altor măsuri sociale — construcția de locuințe, asistența sanitară etc. — care vor crea omului societății noastre viață cît mai bună. Trebuie să ne preocupăm și mai mult de îmbunătățirea aprovizionării. Organele noastre de partid, consiliile populare trebuie să acorde mai multă atenție problemelor de zi cu zi ale oamenilor muncii, în așa fel încît, pe măsura rezultatelor pe care le obținem în dezvoltarea societății, să crească bunăstarea și fericirea fiecărei familii în parte. Pînă la urmă, numai în măsura în care vom vedea această problemă nu în general — nu în cifre medii pe țară — ci concret, în viața fiecărui om, a fiecărei familii, ne vom îndeplini rolul în ridicarea bunăstării întregului popor. **(Aplauze puternice, se scandează: „Ceaușescu și poporul“).**

În Cluj își desfășoară activitatea un mare număr de întreprinderi. Ele au un rol important în economia României. Nu am vizitat astăzi încă nici o întreprindere, am în program asemenea vizite după-amiază. Dar aș dori să exprim aici cîteva considerații. Cunoașc întreprinderile din Cluj, știu ce se construiește, știu și rezultatele în producție. Sînt bune, dar pot fi încă și mai bune. Vom discuta, desigur, concret aceasta în întreprinderile pe care le voi vizita astăzi. Dar aș dori să mă adresez activității de partid și, desigur, și cadrelor din învățămînt, precum și tuturor oamenilor muncii, cerîndu-le să acorde mai multă atenție perfecționării activității din întreprinderi. Sînt încă rezerve mari în ce privește folosirea capacităților, a dotării tehnice, în ce privește buna organizare. Întreprinderile trebuie ajutate să se încadreze într-un ritm mai rapid în preocupările generale ale județului și întreprinderilor din România de a realiza cincinalul înainte de termen. Nu doresc să mă refer la chemarea Capitalului de a realiza planul în 4 ani și jumătate. Desigur, Capitalul are forța necesară. Și-a apreciat-o. Alte județe au analizat chemarea și au stabilit în cîți ani și în cîte luni pot realiza planul. Clujul va hotărî, de asemenea, aceasta — poate fi și în 4 ani și jumătate, și în 4 ani și

(Continuare în pag. a 3-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Urmare din pag. a 4-a)

8 luni, și în 4 ani și 4 luni, nu este nici o piedică în acest sens. (Aplauze). Dar esențialul este să ne propunem de a folosi mai bine mijloacele de care dispunem, să obținem cu investițiile realizate pînă acum — și în Cluj am investit mult — o producție sporită. Aceasta este calea pentru ca și oamenii muncii din Cluj să contribuie la sporirea rapidă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor și deci și a lor înșiși. Sînt convins că clasa muncitoare din Cluj își va face datoria, că — la fel ca și în trecut — oamenii muncii din Cluj, fără deosebire de naționalitate, nu vor rămîne în urma celor din București. Eu aș fi printre cei care ar trebui să înmîneze decorația pe care am anunțat-o la Conferința Națională județului care se va plasa pe locul I — și nu aș avea nimic împotriva să vin la Cluj să fac aceasta. Depinde de dumneavoastră! (Aplauze puternice).

Dragi tovarăși,

Soluționarea problemelor pe care le-am discutat astăzi cere o activitate sporită din partea organizațiilor de partid din institutiile de învățămînt, din toate școlile, din toate întreprinderile, cere îmbunătățirea și intensificarea activității organizației de partid, a comitetului municipal și, desigur, a comitetului județean Cluj. Trebuie să menționez și cu acest prilej că noi apreciem munca desfășurată de organizațiile de partid din Cluj, de organizația municipală și de Comitetul județean de partid Cluj. Sperăm că se vor lua măsurile necesare în vederea lichidării unor neajunsuri care mai persistă într-un șir de domenii pentru a ridica întreaga muncă de partid la nivelul cerințelor trasate de Conferința Națională.

Îndeplinirea rolului conducător al partidului nu este o lozincă cu caracter general. Această cerință trebuie concretizată prin munca fiecărei organizații de partid, a fiecărui membru de partid. Numai în măsura în care fiecare comunist, fiecare organizație de partid, fiecare comitet orașenesc, fiecare comitet județean își vor face datoria, vor face totul pentru a uni eforturile colectivelor în cadrul cărora își desfășoară activitatea, se vor preocupa permanent ca fiecare colectiv să devină un puternic centru de activitate pentru dezvoltarea patriei — numai în această măsură partidul nostru își va îndeplini rolul de conducător în societate. (Aplauze puternice).

Doresc să urez organizației de partid Cluj — tuturor organizațiilor care o alcătuiesc, tuturor comunistilor, întregului activ — succese tot mai mari! Să faceți în așa fel încît toate sarcinile trasate de Conferința Națională, de partid și guvern să fie realizate în cele mai bune condiții! Am convingerea că organizația din Cluj va obține rezultate bune în această direcție, dovedindu-se, ca și pînă acum, una din organizațiile puternice ale partidului nostru. (Aplauze puternice, prelungite).

Vorbind de partid, am vorbit și de organizațiile obștești, inclusiv de organizația de tineret. Totuși nu aș putea să nu spun cîteva cuvinte despre activitatea U.T.C.-ului și a asociațiilor studentești. Desigur, ne bucură ceea ce a spus aici președintele asociațiilor studentești din Cluj în legătură cu rezultatele obținute, cu preocupările asociațiilor pentru soluționarea problemelor privind învățămîntul, munca studenților, participarea lor la viața socială. Este însă necesar ca organizațiile tineretului, inclusiv asociațiile studentești, să fie mai active, să se preocupe mai mult de problemele educative și, mai cu seamă, să înțeleagă bine că trebuie să-și desfășoare nemijlocit activitatea în mijlocul tineretului. N-aș putea spune că toate organizațiile reușesc, într-adevăr, să răspundă cerințelor tinerilor, să organizeze viața tineretului din școli, din institutiile de învățămînt corespunzător acestor cerințe. Sînt multe neajunsuri în această privință.

Organizația de partid din oraș

și din județ, comitetul municipal și comitetul județean trebuie să analizeze și să ia măsuri pentru îmbunătățirea muncii organizațiilor noastre de tineret. Acolo, în cadrul organizației sale, tineretul trebuie să găsească soluționarea problemelor care îl preocupă. Trebuie dată mai multă atenție combaterii unor mentalități înapoiate, retrograde, a unor concepții antiștiințifice, a unor idei mistice. În statul nostru există libertatea credinței — dar noi sîntem comuniști. Voi, studenții, sînteți viitorii intelectuali comuniști și e greu de presupus că un om de știință, un viitor om de știință, un om cu un orizont larg de cunoaștere poate crede că ploaia vine de la o forță supranaturală. Tocmai astăzi, la deschiderea anului universitar, a plouat (Animație; aplauze). Este necesar să ne preocupăm de a da răspunsuri științifice la un șir de probleme pe care le ridică permanent viața, societatea. În această privință, organizațiile de tineret trebuie să facă mai mult, să-i ajute pe tineri să înțeleagă în mod științific, în lumina filozofiei materialist-dialectice și istorice, a noilor cuceriri ale cunoașterii umane, fenomenele naturii, legile obiective, tendințele dezvoltării societății.

Tineretul vrea să și danseze. Și noi am fost odată tineri, nici acum nu sîntem bătrîni. (Animație; aplauze). Trebuie să spun că, pe atunci, organizația comunistă de tineret nu neglija să organizeze și dansuri, și distracții. Nu se poate concepe o organizație de tineret care să nu se preocupe de problemele tineretului, de organizarea vieții sale. Altfel încetează de a mai fi o organizație a tineretului. Iată de ce, știind că aici sînt îndeosebi cadre ale organizației tineretului, doresc să spun că în activitatea U.T.C.-ului, a asociațiilor studentești trebuie să intervină o schimbare radicală în stilul de muncă. Trebuie desfășurată o astfel de activitate încît fiecare tînar să simtă că în organizație găsește soluții la toate problemele care îl preocupă. Inclusiv în cadrul organizației să se poată căsători, să poată face nunta. (Aplauze puternice). Care pot fi cei mai buni prieteni, cei mai buni colegi care să participe la această mare bucurie a tinerilor, decît colegii de facultate, de organizație, cei alături de care trăiesc zilnic? Credeți că există vreo incompatibilitate între a fi tînar comunist și a organiza o asemenea căsătorie? Este necesar ca organizația să se preocupe de felul cum este organizată viața personală a tinerilor. După cum știți, Conferința Națională a emis prezviunea că pînă în 1990 vom ajunge la o populație de 25 milioane în România. U.T.C.-ul, partidul nostru trebuie să se preocupe de această perspectivă. (Vil aplauze). Fiecare trebuie să înțeleagă că are răspundere față de societate, inclusiv răspunderea de a lăsa urmași. Nu este o problemă față de care să închidem ochii.

Tineretul trebuie crescut într-un spirit sănătos, de răspundere față de societate, față de familie. Numai atunci vom crea într-adevăr o societate socialistă dezvoltată din toate punctele de vedere. Nu ne poată lăsa indiferentii ceea ce se întîmplă în familie, felul cum se căsătoresc sau cum se descăsătoresc unii tineri, pe considerentul că aceasta este viața lor personală. Desigur este viața lor personală, dar societatea întotdeauna s-a ocupat și trebuie să se ocupe și de viața personală a oamenilor. Faptul că ne preocupăm de a asigura locuințe, ajutoare pentru copii, pentru familii — nu arată grijă pentru familie, pentru om? Preocuparea pentru viața omului nu este ceva abstract, ci grija atît pentru satisfacerea cerințelor materiale, cît și pentru nivelul moral, spiritual al existenței cetățenilor și în mod deosebit a tineretului. Nici o organizație de partid sau de U.T.C. nu poate fi indiferentă la ceea ce se întîmplă în viața oamenilor. (Aplauze). Este necesar să înțelegem că preocupîndu-ne de problemele mari trebuie să ne îngrijim și de problemele așa-zis mărunte. În fond nu există probleme mari și mici — iar conduita în viața personală, în viața de familie constituie o condiție de bază a bunului mers al întregii vieți sociale. Iată de ce U.T.C., U.A.S.R., organiza-

țiile de partid trebuie să se preocupe permanent de educarea multilaterală, comunistă a tineretului, de explicarea tuturor problemelor, astfel ca tineretul să înțeleagă cum trebuie concepută viața în spiritul principiilor și normelor elaborate de Conferința Națională privind etica și echitatea socialistă. Elaborînd aceste norme, nu ne-am gîndit să avem încă un document în plus, ne-am gîndit să stabilim orientări care să ajute la înțelegerea răspunderilor pe care le ridică societatea în fața fiecărui cetățean, a problemelor noi ale vieții și relațiilor dintre oameni.

În acest spirit sper ca organizațiile de partid, de tineret, consiliile populare să acorde mai multă atenție problemelor privind activitatea de producție, de învățămînt, de cercetare, de ridicare a bunăstării materiale și spirituale, de organizare a întregii vieți sociale, îndeplinindu-și astfel în cît mai bune condiții rolul organizator și conducător în toate domeniile. Sînt convins că vom obține și aici o îmbunătățire simțitoare a activității organizațiilor noastre de partid, de stat și obștești. (Aplauze puternice).

Dragi tovarăși,

Cunoașteți politica internațională a partidului și statului nostru. Urmăriți cu toții cum se desfășoară viața internațională. Putem spune că evenimentele confirmă pe deplin justetea liniei trasate de Congresul al X-lea în domeniul politicii internaționale, aprecierile date în acest domeniu de Conferința Națională.

Avem satisfacția să asistăm la un curs — ce se imprimă cu tot mai multă fermitate în viața internațională — de destindere, de soluționare a problemelor complicate care-și așteptau rezolvarea. Unele de peste 20 de ani, pe calea tratativelor, a înțelegerii. Dacă am lua numai evenimentele mari din ultimul an, putem spune că realmente se observă o serie de rezultate bune pe calea soluționării acestor probleme. Desigur, nu ne facem iluzii. Știm că în lume mai ard încă flăcările războiului, mai sînt conflicte. E necesar să depunem în continuare eforturi consecutive pentru a se pune capăt acestor conflicte, pentru a se obține abolirea politicii imperialiste de forță și dictat, pentru lichidarea colonialismului, pentru a face să triumfe în relațiile dintre state principiile noi, bazate pe egalitatea în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe avantajul reciproc, pe neamestecul în treburile interne, pe renunțarea la forță, la amenințarea cu forță, pe respectarea dreptului fiecărei națiuni de a-și hotărî viața

așa cum dorește. (Aplauze puternice).

Sînt perspective bune în direcția realizării securității europene. Sperăm că vor începe pregătirile, că se va ajunge la ținerea conferinței europene în cursul anului 1973.

Noi sîntem ferm hotărîți să aplicăm în viață prevederile Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale privind politica internațională, să acționăm cu consecvență pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, cu toate statele lumii — inclusiv cu statele capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenței pașnice.

Dorim să participăm activ la staționarea pe arena mondială a unei noi politici, la creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite în viața internațională, în promovarea colaborării și păcii. Dorim să se realizeze o asemenea lume în care fiecare popor să-și poată consacra forțele, mijloacele — materiale și umane — dezvoltării economico-sociale. Sîntem ferm hotărîți să facem totul în acest sens, să participăm activ la lupta pentru o lume a colaborării și a păcii. (Aplauze puternice).

În încheiere, doresc încă o dată să exprim convingerea mea, a conducerii de partid și de stat, că noul an va marca un moment important în perfecționarea și îmbunătățirea învățămîntului superior, a învățămîntului de toate gradele.

Doresc să urez cadrelor universitare din Cluj, tuturor cadrelor universitare din țară, noi succese în activitatea lor, rezultate cît mai bune în instruirea și educarea tinerii generații. (Aplauze puternice, prelungite).

Adresez urări de succes cadrelor didactice din învățămîntul liceal, de cultură generală și din școlile profesionale și le doresc realizări tot mai mari în perfecționarea învățămîntului. (Aplauze puternice).

Urez studenților din Cluj întregii studențimi din România, succese și rezultate cît mai bune la învățătură. Să obțineți, dragi tovarăși, asemenea rezultate încît, atunci cînd veți păși în producție, să vă puteți îndeolîni cu cîinste îndatoririle pe care le veți avea, să puteți duce mai departe făclia civilizației și progresului socialist în România! (Aplauze puternice).

De asemenea, doresc elevilor succese tot mai mari la învățătură, în întreaga lor activitate.

Tuturor vă doresc multă sănătate și multă fericire! (Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceausescu-P.C.R.“. Întreaga asistență ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceausescu).

Formarea omului cele mai drepte dintre societăți

Profilul politico-moral al omului cu conștiință înaintată, prefigurată în Proiectul de norme ale vieții și muncii comunistilor, ale eticii și echității socialiste, constituie obiectivul fundamental al întregului proces instructiv-educativ, școala fiind principalul instrument prin care aceste norme pot fi asimilate de toți membrii societății. Prevederile privind restructurarea învățământului de toate gradele pun un accent deosebit pe educarea tineretului în spiritul muncii, respingând tendința unora de a duce o viață ușoară, fără griji pe seama familiei și a societății. Firește, atât pentru părinți, cât și pentru educatori se pune întrebarea cind trebuie cultivate la copii respectul, prețuirea față de muncă, dorința de a munci efectiv? Consider că este prea târziu a începe această activitate complexă abia la vârsta de 14—16 ani, în preajma alegerii profesiei. Fiecare pedagog și părinte știe cât de greu, cât de îndelungat este procesul formării deprinderilor bune, a concepțiilor înaintate, proces care înglobează nenumărați factori, consumând imense resurse materiale și morale pe scară socială. Cred că educația prin muncă și pentru muncă trebuie să înceapă prin a deprinde, pur și simplu, copiii să muncească din cea mai fragedă vîrstă, responsabil cu capacitățile lor fizice și intelectuale. Am în vedere învățământul preșcolar, unde în locul unor jucării, de multe ori urite, lipsite de sens, fără nici o conținută cu mediul natural și social în care copilul trăiește, să existe mici utilaje mecanice, electrice sau mici ateliere în care copiii, jucîndu-se, să creeze obiecte utile. E adevărat că multe asemenea jucării se vor strica și că vom avea „pagube”, dar câștigul pe plan social va fi mult mai mare, decît dacă aceste jucării minune vor sta frumos expuse, în unice, în dulapul clasei sau al familiei. Poate n-ar fi lipsită de interes patronajul de către organizațiile U.T.C. și de pionieri a unităților preșcolare.

În sfîrșit, copilul trebuie educat în spiritul respectului față de toate activitățile și profesiile utile societății. Este, după părerea mea, o mare greșală ca elevul să fie amenințat — la școală sau în familie — la orice insucces, că va ajunge strungar sau croitor, ca și cum acestea ar fi profesii degradante pe care trebuie să le îmbrățișeze cei ce n-au reușit în viață. Poate ar trebui mai multă luciditate și obiectivitate din partea școlii și familiei și în ceea ce privește capacitățile, potențele reale ale elevilor privind orientarea lor profesională, fără a neglija nevoile reale ale societății, în prezent și în perspectivă.

Tot din copilărie trebuie începută explicarea principalelor noțiuni cu privire la fenomenele naturii și ale vieții sociale, pentru a-i pregăti pe elevi să înțeleagă concepția materialist-dialectică despre lume și societate.

Dintre celelalte norme de viață a eșor promovare constituie o obligație nemijlocită a școlii, le amintesc pe cele privitoare la necesitatea continuei dezvoltări, a pregătirii profesionale și politico-ideologice, la promovarea relațiilor de colaborare, întruajutorare și solidaritate, împotriva individualismului mic burghez și a spiritului de căpăturală; la respectarea riguroasă a legalității socialiste, la combaterea concepțiilor de viață retrograde, a mitului, a speculei, a înșelătoriei; la cultivarea cinstei, sincerității, a spiritului de răspundere în viața de familie.

Evident, spre a trezi ecou în conștiința tinerilor, aceste principii și norme nu trebuie difuzate prin intermediul unor „predici” pe cit de aride pe atît de plictisitoare la orele de dirigiență. Pricererea pedagogilor se reflectă în folosirea anticipată a faptelor de viață a artei, a materialelor presei și radio-televiziunii, a întîlnirilor cu personalități de prestigiu ale vieții politice, sociale și culturale, spre a inocula tresp lat anticorpii ideologiei străine, spre a face ca normele eticii și echității socialiste să fie organice asimilate, nu impuse din afară, înșușite nu ca obligații, ci ca principii răspunzînd unor necesități lăuntrice, unor convingeri ferme caracteristice oamenilor cu o înaltă conștiință a responsabilității lor sociale.

SONIA OLARU

ELEVI ȘI PROFESORI DESPRE:

IDEALUL DE VIAȚĂ

Așezarea relațiilor dintre oameni pe principiul eticii și echității socialiste — una dintre laturile esențiale ale programului politic elaborat de conducerea partidului este însăși condiția realizării viitorului nostru comunist. Pentru școală acest proiect vizează în etapa actuală, mai mult ca oricînd, formarea unor convingeri morale la elevi.

În acest sens am discutat cu cîțiva profesori din Capitală: Ion Ilie, Constantin Marinescu și Rodica Roșeanu de la Liceul „Mihai Viteazul”, Cristiana Buzea, Constantin Manolescu și Gheorghe Rizeșcu de la Liceul „Dimitrie Cantemir” și cu elevii: Ioana Budea, Vasile Manu, Carmen Teiușan și Adrian Severin (Liceul „Mihai Viteazul”) Adriana Popescu, Bogdan Anghel, Ioana Georgescu și Mihai Bărbuceanu (Liceul „Dimitrie Cantemir”).

Am considerat că nicăieri nu se pot reflecta mai bine convingerile comuniste decît într-o discuție despre idealul de viață al acestor tineri, aflați acum în pragul alegerii profesiei.

Rep.: Considerați alegerea meseriei un moment hotărîtor în atingerea idealului?

A. Severin: Un tînar trebuie să-și pună următoarele trei întrebări înainte de alegerea meseriei: dacă meseria aleasă corespunde calităților lui native și bagajului de cunoștințe; dacă această meserie este necesară în viitor și dacă ea îl satisface.

A-ți corela idealul tău cu cel al societății, iată ce consider eu și etic și echitabil. Desigur, alegerea meseriei este pentru noi, tinerii, momentul hotărîtor al viitoarelor noastre împliniri.

Rep.: Ce înțelegeți de fapt prin ideal?

B. Anghel: Ceva în care să crezi în permanență: un crez.

A. Popescu: O contradicție permanentă cu tine însuși. În felul acesta se poate tînde spre perfecțiune. E o aspirație continuă spre mai bine.

I. Georgescu: Este sensul existenței pentru fiecare în parte și pentru toți laolaltă. Sintem în acea etapă, în care toți tinerii au ca ideal comun făurirea societății noastre.

C. Teiușan: Idealul este dorința conștientizantă, în concordanță cu mersul societății.

Rep.: Care este idealul dumneavoastră de viață?

M. Bărbuceanu: Îmi vine în minte ce spunea Marx: „Cel mai fericit om e omul care a făcut fericiti pe cîți mai mulți oameni”. Năzuiesc și eu spre așa ceva.

C. Teiușan: Să-mi găsească un loc printre ceilalți.

A. Severin: Să corelez posibilitățile mele cu cerințele societății, în așa fel ca

Înlotdeauna...
ceea ce am...
ca un plan de...
treci dintr-o...
tă, planul se...
litate de atin...
sta este o prob...
Rep.: Vă simt...
nerilor din țara...
ideal comun al...
V. Manu: Trec...
tîind de perso...
temperamentul...
antagonice. Ne...
făurirea societă...
mai drepte. În...
sta unitatea ideal...
re noastră.

I. Budea: Împu...
un ideal nobil...
le cele mai...
Rep.: Ce crede...
nerilor de azi...
lui lor?

A. Severin: În...
poi dorința de...
și al dreptății...
dem că ne este...

**Rep.: Aveți împr...
roperit doar de...
C. Teiușan: Fie...
ideal de om, un...
și din punct de...
societății noastre...
convinsi că acor...
se poate desăvîr...
esilați.**

V. Manu: Într...
în cea mai mare...
asta nu pentru...
în concepția no...
de ideal. Dar tr...
vintem în pragul...

- CINE ESTE OMUL CEL MAI FERICIT?
- „NE UNEȘTE ACEEAȘI DORINȚĂ“
- NU SÎNT SUFICIENTE DOAR IMAGINILE
DESPRE CEEA CE TREBUIE SĂ FIE OMUL ÎN SOCIE-
TATEA NOASTRĂ
- ORIENTAREA PROFESIONALĂ ȘI IDEALUL DE VIAȚĂ

ider că am făcut tot
mai bine. Idealul e
spectivă, prin care
In permanen-
fică. Desigur, moda-
sînt diferite. Și acea-
de etică.

olidari cu idealul ti-
stră? Credeți într-un
tora?

au idealuri diferite,
liatea fiecăruia, de
dar acestea nu sînt
este aceeași dorință:
noastre mai bune și
asta consider eu, că
ti tineretului din țā-

nt nu e numai să ai
i-ți alegi și mijloace-
de a ajunge la el.
că revine concret ti-
ru atingerea idealu-

mul rînd curajul. A-
rni de drumul cîstei
munci acolo unde cre-
sia că idealul este a-
fesiune?

re dintre noi are un
care să corespundă
edere etic cerințelor
și mai ales, sîntem
autorealizare morală
numai în contact cu

evăr, am vorbit
parte de profesiune,
profesiunea ar acoperi
toată sfera noțiunii
ie să ne înțelegem
gerii profesiunii.

VALERIA GIRMACEA

Discuția a continuat cu profesorii, re-
levînd importanța proiectului de
norme privind viața și munca co-
muniștilor, etica și echitatea socialistă,
pentru educație, în general, și pentru des-
fășurarea acestui proces în școală.

R. Roșeanu: Astfel de rezoluții se adre-
sează în aceeași măsură învățămîntului
nostru, ca și celorlalte domenii ale vieții
social-economice din țară. Proiectul de
norme este legat de etapa de dezvoltare în
care ne găsim, reflectînd și impunînd o
fizionomie morală pentru contemporanul
nostru care contribuie la depășirea acestei
etape. Este un fenomen dialectic, oglin-
dește, de fapt, legătura dintre dezvoltarea
economică și cea a conștiinței sociale.

**Rep.: Cum participați — ca principali
factori educativi în școală — la cristali-
zarea conștiinței socialiste a elevilor dv.?**

R. Roșeanu: Prin disciplina pe care o
predau — științe sociale — cred că ajut
la realizarea fundamentului teoretic, al
concepției lor de viață. Mă străduiesc să
crez convingeri elevilor mei, dincolo de
planificare, de programă.

C. Marinescu: De altfel, aceste convin-
geri sînt și rezultatul epocii în care trăim.
În această atmosferă se plămădește și ide-
alul de viață al elevilor, întreaga societate
fiind de fapt o continuă școală, răspun-
zătoare pentru atingerea acestor idealuri.

I. Ilie: În acest proces de formare a
conștiinței socialiste la elevii noștri ac-
ționează foarte mulți factori, care nu sînt în
afara controlului, școala deținînd o pon-
dere deosebită. Nu sînt suficiente doar
imaginile teoretice a ceea ce trebuie să
fie omul în această societate. Prevederile
care privesc aprofundarea contactului din-
tre școală și producție, de pildă, sînt foar-
te utile în acest sens.

Gh. Rîzescu: Este foarte important să-i
crezi elevului certitudinea că are aceeași
responsabilitate socială, ca cea a profesorul-
lui. Vor trăi într-o epocă în care exigențele
vor fi mult mai mari, și ei trebuie să
fie conștienți de acest lucru.

C. Manolescu: Da, a cîștiga încrederea
elevilor, a-i înțelege și a-i ajuta să-i în-
telegă pe cei din jurul lor este unul dintre
secretele meseriei noastre.

C. Marinescu: Aici m-aș referi și la
necesitatea de a edifica relațiile dintre
profesor și elev pe sinceritate, la estima-
rea cîștită a unor aspecte și fenomene
— pozitive sau negative — de viață școlară
de organizație, socială. În acest fel asigu-
răm generațiilor pe care le creștem o
adevărată conștiință socialistă, stimulîndu-
le spre valorificarea a tot ce este frumos,
necesar și demn de realizat. Munca e e-
fort și acest efort e singura condiție de
a te realiza. În această direcție trebuie
canalizați elevii pentru formarea idealului
lor de viață. Doar să discutăm continuu
cu ei este inutil. Exemplul personal al
dascălului, transformarea muncii lui și a
elevilor săi, într-o activitate plăcută, co-
relată direct cerințelor actuale, constituie
un autentic și permanent îndreptar spre
atingerea unor idealuri realiste.

C. Buzea: Referitor la exemplul perso-
nal aș adăuga că ținuta morală a profes-
orului influențează idealul elevului.

**Rep.: În ce măsură orientarea școlară
și profesională contribuie la înriurirea ide-
alului elevilor.**

I. Ilie: Îndrumarea elevilor către o anu-
me profesie, de care depinde în mare mă-
sură concretizarea idealului lor, constituie
o problemă tot atât de dificilă pe cît
de disputată. Profesorul are datoria să-i
ajute să se descifreze pe sine. Să le faci-
liteză integrarea în societate, să nu creadă

că societatea le este prin excelență datoa-
re, să-i convertească spre acele profesii
necesare societății și dezvoltării ei viltoa-
re.

C. Buzea: Idealul de viață se realizează
atunci și acolo unde poți munci crea-
tor. Cea mai mare bucurie este să trans-
formi munca ta în orice moment, oriunde,
într-un act de creație.

R. Roșeanu: Mi se pare absolut necesar
să relev că astăzi orientarea profesională
nu se mai poate face prin discuții pre-
lungi și desuete. Avem nevoie de consi-
lieri școlari, de psihologi și aparatură mo-
dernă pentru o orientare școlară și profes-
sională științifică. Cred că alegerea meser-
riei, a carierei, integrată idealului fiecăruia
dintre noi, este o condiție a prelungirii ti-
nereții, pentru că echivalează cu realiza-
rea aspirațiilor, cu îndeplinirea crezului
individual și a dezideratelor societății
noastre. Avem nevoie deopotrivă de buni
profesioniști și de oameni cu o conștiință
socialistă înaintată, de cetățeni cu un solid
crez politic. Și elevii noștri trebuie să
ajungă astfel de oameni.

Învățămîntul, în momentul actual, su-
pus restructurărilor pe care le cunoaștem,
va asigura formarea acelei platforme că-
re permite elevului anului 1972 să fie ce-
tățean responsabil și bine pregătit al anu-
lui 1990.

VALERIA BACIU

Zilele acestea, la Casa universitarilor din
București, s-a redeschis seminarul „Forum”,
cenaclu de eseu al Ministerului Educației și
Învățămîntului.

Esul asupra universalității lui Leonardo
da Vinci, susținut de Grigore Popa, a sus-
citât vii discuții la care au participat:
Octav Onicescu, Zoe Dumitrescu — Bușulen-
ga, Mihai Șora, Virgil Nemoianu, Marcel
Petrișor, Ion Ladea ș.a. Prin interpretări
polivalente, sincrone momentului nostru
cultural, s-a reliefat activitatea marelui
florentin, valoarea exemplară a operei, mo-
delul uman pe care l-a oferit istoriei.

Orientat programatic spre explicitarea
marilor probleme ale incidentei științei și
culturii, seminarul „Forum” și-a înscris, nu
întîmplător, pe frontispiciul unui nou an de
activitate exercițiul unui titan al Renașterii.

Inspectoratul școlar județean Mureș și Casa
corpului didactic, au editat, recent, albumul
intitulat Omagiu. După aproape patru dece-
nii de activitate, 39 de profesori și învăță-
tori din județul Mureș părăsesc în acest an
clasele în care au crescut generații și gene-
rații de oameni devotați patriei. 39 de educa-
tori își încetează activitatea cu simțul datoriei
împlinite, cu certitudinea că, prin munca lor,
prin pasiune și dăruire, au contribuit plener
la formarea conștiințelor a generații de oa-
meni și, deci, a societății noastre noi. Acces-
tor oameni minunați, modesti și entuzias-
tați la vîrsta pensionării, le este închinat
albumul intitulat semnificativ, Omagiu.

Întîia promoție de subingineri a Institu-
tului politicomic de subingineri din Baia
Mare a intrat în producție: 20 de subingi-
neri de mine și 21 de subingineri electrome-
canici. Din întreaga promoție, 11 lucrează
în întreprinderile miniere din județul Mara-
mureș. Semnificativ pentru valoarea ridi-
cată a proiectelor de diplomă este următo-
rul fapt: două dintre proiectele noilor
subingineri sînt invenții, iar patru inovații.

Celor 4300 de elevi din școlile județului
Arad care își desfășoară practica agricolă în
I.A.S. și C.A.P. din județ, în ultimele zile,
li s-au alăturat alți aproape 1900 colegi ai
lor de la Grupul școlar al Consiliului popu-
lar județean, Liceul nr. 1 Arad, Liceele
nr. 1 și nr. 2 din Pecica, Liceul din Nădlag,
care lucrează pe tarlalele I.A.S. Pecica.

Elevii Liceului din Dănești, județul Har-
ghita, și-au adus o serioasă contribuție la
recoltarea cartofilor de pe tarlalele coo-
perative agricole din localitate. Pînă în
prezent ei au recoltat 320 de tone de
cartofi de pe o suprafață de 20 de hectare.
Paralel cu recoltarea, elevii sînt antrenați
în acțiunea de salvare a unor importante
cantități de furaje și cereale care au avut
de suferit de pe urma timpului excesiv de
umed din săptămînile trecute.

În afara muncii desfășurate în spiritul
legării teoriei de practică pe cele 112 lo-
turi școlare cu aproximativ 42 ha de pămînt
arabil, precum și în numeroase pe-
piniere pomicele și cercuri legumicole, vi-
ficole și sericicole, elevii din județul Car-
raș-Severin participă și la activitățile des-
fășurate în microcooperativa agricolă școl-
ară (la Berzovia), în microferma școl-
ară (la Verbești) și în cercurile micilor
tractoristi (la Berzovia, Gherțeniș, Fizeș,
Doclin și Verneș). Dintre rezultatele ob-
ținute în aceste forme de activitate
practică sînt semnificative mai cu seamă
cele obținute de microcooperativa școl-
ară din Berzovia. Pînă în prezent ea a pro-
dat 6820 kg de porumb. Micii cooperatori
speră ca producția lor să ajungă la 8 tone
pe hectar. La varză timpurie s-a obținut
12 tone la hectar.

O expoziție de artă populară și artizanat,
organizată de U.J.C.M., U.J.C.C., U.J.C.A.P.
și Centrul de îndrumare a mișcării artistice
de amatori, închinată mîneniului municipi-
ului Satu Mare și celei de a 25-a aniversări
a proclamării republicii, s-a deschis de
curînd în sala de sport a Școlii profesio-
nale de meserii din Satu-Mare. Sînt expuse
aici costume populare, obiecte de feronerie,
sculptură în lemn, împletituri de papură etc.

Ca și colegii lor de vîrstă și de clasă din
țară, elevii școlilor din județul Alba au
răspuns chemării de a ajuta la stringerea
recoltei din acest an. Rezultate deosebit
de frumoase au obținut elevii din municipi-
ul Alba-Iulia, din orașele Sebeș și Aiud,
ca și cei din școlile generale din localitățile
Jidvei, Teiuș, Bălcaciu, Căpiina. O colabo-
rare valoroasă s-a stabilit între Stațiunea
experimentală Blaj și elevii Liceului de cul-
tură generală „Iacob Mureșeanu” și ai Li-
ceului agricol din această localitate.

Editura „UNIVERS” și cititorii săi din școală

Activitatea editorială este o problemă culturală de mare însemnătate în viața societății. Din diversele semnificații ale acestei activități, ne propunem ca, în cadrul anchetei inițiate de revista noastră, să supunem discuției măsura în care editurile răspund nevoilor școlii, profesorilor, culturii generale în ansamblul ei, formării conștiinței socialiste a tineretului nostru.

Invitație la lectură

Există o anumită virstă a marilor disponibilități spirituale, a curiozității deschise spre toate zonele vieții din care ținește cu impetuozitate noul, frumosul, clocoțul faptei majore. Aceasta este copilăria și adolescența. Dascălii care pun copiilor condeiul în mână și îi învață să silabisească cuvintele simple din cea dintâi carte a vieții noastre pe care nu o putem uita niciodată, profesorii care povestesc despre războiul Troiei și formarea imperiului roman, scriitorii care reprezintă viața lumii pentru mințile abia pregătite cit de cit să o priceapă, au cu toții în față o enigmă care se deschide pentru a fi înțeleasă prin primul său contact cu civilizația cuvintului.

Intr-o zi, copilul care percepe timpul doar prin clipa întoarcerii părinților de la slujbă sau orele de masă, învață să țină în mână o carte cu care dialoghează prin intermediul unor litere incapabile să rămână indiferente în fața unei conștiințe care le scrută. Intr-o zi, adolescentul plin de vitalitate care joacă tenis pe trotuarele din fața blocurilor, imitându-l pe Năstase sau trage cu mingea asurzitor într-o poartă invizibilă dintr-un teren viran, descoperă cu utuire că principiul minții sănătoase într-un corp sănătos nu înseamnă numai risipă de energie, ci și agonisiri de cunoștințe. Intr-o zi, visătorul lenș, adormit cu capul lângă magnetofonul care răspindește o romantică muzică pop, află că actul de cultură nu poate fi redus la o amuzantă derulare de sunete. Intr-o zi, mitul cărții își dezvăluie forța de seducție care, gustată o singură dată cu adevărat, nu mai poate fi uitată.

Diagrama spirituală a școlarului de azi care descoperă excesiv de repede farmecul civilizației imaginii prin cinematograful și televiziunea nu mai seamănă cu cea a copiilor și adolescenților din veacul trecut. Cuvintul auzit și imaginea le descoperă acestora enigme pe care nu le-ar fi putut descifra decât mult mai târziu. Dar din momentul în care cuvintul scris capătă o anumită supremație asupra imaginii, comportamentul acestuia se schimbă. În felul acesta, la un moment dat, școlarul, care citește basmele noastre populare sau povestirile lui Creangă, simte nevoia să cunoască și tezaurul mitologiei grecești și romane, povestirile lui Andersen și Hoffmann, istorisirile aventuroase ale lui Jules Verne, Cîntecul Niebelungilor și cumplita peripeții ale lui Hector, Paris, Elena și Ulise din Iliada și Odiseea.

Incursiunea școlarilor prin imensul muzeu imaginar al literaturii universale nu este o aventură solitară. Poate nu întotdeauna cartea pusă de cineva în mână unui tînr, se citește cu o plăcere egală cu aceea parcursă în taină.

Dar în cele mai multe cazuri lectura programată este mai utilă decît cea intimplătoare. Năzuința spre lectura autonomă presupune un ghidaj anterior îndelungat și subtil. Dar orice tînr care a deschis un aparat de radio, a privit la un televizor, a contemplat vitrina multicoloră a unei librării, a răsfoit fișierul unei biblioteci știe că facem parte dintr-o comunitate umană imensă, iar o carte mare apărută la Paris, Moscova, Roma sau Londra nu mai rămîne pentru nimeni multă vreme un mister.

Cine a îndrăgit poeziile lui Eminescu simte în mod inevitabil nevoia să cunoască versurile lui Heine, Byron și Pușkin, cine a citit Răscoala lui Rebreanu va ajunge să o compare cu Țărani lui Raymond, iar cine decryptează d'scursul poetic dificil al lui Ion Barbu va gusta și frumusețea poeziei lui Mallarmé.

Trăim într-o țară în care setea de cultură, este imensă. Romanele lui Balzac, Zola, Thomas Mann, Remarque, Alexei Tolstoi, Dostoevski, Faulkner, Hemingway se tipăresc în țara noastră în tiraje care se situează între 20.000—100.000 de exemplare.

Ariile mai puțin cunoscute de cultură sînt reprezentate nu numai prin romane, piese de teatru și plachete de versuri, ci și prin ample antologii, cum sînt cele de literatură braziliană, greacă etc., destinate să familiarizeze pe cititori cu autori și texte care au avut o circulație mai redusă.

Pentru cei care doresc să aibă în față o continuă confruntare între textul original și tîlmăcirea românească, colecția Orfeu însușmează un florilegiu semnificativ de poezie editată în acest gen.

Cartea străină de critică îl introduce, de asemenea, pe cititorul din ultimele clase de liceu în lectura artelor poetice ale antichității, a operelor lui Sainte-Beuve și Croce, în istoria literară a unor culturi cu îndelungate tradiții sau în textele moderne de critică.

În țara noastră, Editura „Univers” a fost concepută, din primii ani de existență, în acest sens. O mare parte din cititorii devotați cărții publicate de această editură sînt elevii. Dorința noastră, a tuturor, este aceea de a pregăti pentru o societate multilateral dezvoltată un tînr care să nu aibă neajunsurile omului unidimensional.

Invitația noastră la lectură se adresează acestor tineri capabili să transforme visul în fapt și ideea în act. Invitația noastră la lectură tinde să ducă la formarea aceluși cititor fericit pentru care orice carte mare este un deliciu și orice operă majoră necunoscută, un izvor de curiozitate intelectuală fără sfîrșit.

ROMUL MUNTEANU

Promptitudine

Prin prisma ocupației mele de profesoară, constat importanța deosebită ce o are citirea de către elevii a principalelor capodopere ale literaturii universale. Asimilîndu-le, elevii dobîndesc o înțelegere intimă a literaturii, un simț ascuțit al valorilor literare, corelînd simultan anumite momente ale literaturii române cu marile momente ale creației universale.

Introdus de cîțiva ani în programa liceului, obiectul istoriei literaturii universale îndrumă elevii la o lectură sistematizată a operelor, conștientizîndu-le evoluția fenomenului literar. Atît manualul, cît și profesorul de literatură stimulează curiozitatea elevilor în citirea cărților, îi ajută să le înțeleagă, dar adevărata pătrundere a esenței literaturii nu are loc decît prin lectura individuală a fiecărui elev, prin intrarea acestuia în universul capodoperele. În sălile bibliotecilor, în librării, elevii caută cărțile indicate de manual și profesor sau dorite de ei înșiși. Acesta este momentul relevării relației ce se stabilește implicit între școală și editura „Univers”. Raportul editor-public devine în acest sens mai important datorită caracterului formativ-educativ ce-l solicită unul din termenii relației amintite: școala. Editura a luat și va lua în considerare, desigur, acest lucru.

Ca profesoară de literatură și ca o cititoare pasionată de opere ale literaturii universale urmăresc cu interes cărțile apărute în „Univers”, remarcînd valoarea colecții-

lor, ca de pildă: Romanul secolului XX, Poesis, Studii. Valoarea cărților apărute pînă acum în colecțiile Editurii „Univers” recomandă publicului cititor, elevilor noile apariții anunțate în aceleași colecții, chiar dacă elevii nu au auzit nimic despre aceste noutăți.

Unele opere literare editate de „Univers” au fost însoțite de un util cuvînt înainte care ajută elevii să înțeleagă mai bine opera literară respectivă. Mă refer îndeosebi la elevii cititori din ani și clase mici care nu studiază deocamdată la clasă, dar care citesc și pe care îi interesează mult literatura universală. Pentru aceștia prefața cărților este foarte importantă, întrucît îi orientează asupra scriitorului, asupra operei și a timpului în care ea a fost scrisă. De aceea este regretabilă absența cuvîntului introductiv de la unele cărți tipărite. Oare care este criteriul, după care Editura „Univers” stabilește unei opere, cuvîntul introductiv? Am auzit discutîndu-se adesea despre victoria receptării operei literare de către cititor în legătură cu prefața cărților, dar nu pot fi de acord cu aceste puncte de vedere, fiindcă este prea evidentă dorința cititorului de a ști cît mai multe despre un scriitor sau o operă literară, precum și independența lui în asimilarea și interpretarea celor citite. De asemenea, aș semnala — conform unei opinii generale a cititorilor Editurii „Univers” așa cum o cunosc eu — necesitatea acută a reeditării la nivelul cerințelor lingvistice actuale a operelor unor mari clasici ca Racine, Corneille, Byron, Shelley.

ELLA PANAIT

Cărțile de primă mărime

Dincolo de, probabil, anumite aspecte administrative care au desigur importanța lor, dar care nu ne privesc pe noi cititorii, nu vîd încă vreodată deosebire din punctul de vedere din care discutăm acum între vechea „E.L.U.” și actuala „Univers”. Poate faptul, deloc neînsemnat că actuala editură face loc și lucrărilor scrise de autori români, critici, esești și specialiști în literatură străină. Ceea ce mi se pare cu deosebire demn de elogi este faptul că această editură a publicat în ultima vreme cărți de primă mărime, de critică și exegeză literară și de filozofia și istoria culturii, ca de pildă cele ale unor autori ca Albert Beguin, Marcel Raymond, H. Friedrich, Umberto Eco, Pierre Francastel, pentru a nu mai vorbi de „Estetica” și de „Poezie” ale lui Croce și de monumentală „Literatură europeană și Evul mediu latin” a lui Ernst-Robert Curtius. Lista mea e departe de a epuiza numele și titlurile de mare importanță ale autorilor și operelor care pot și trebuie să contribuie la formația intelectuală a tineretului studios. Nici nu intenționez și nici nu pot să fac o listă completă, dar mai menționez editarea în fericite sau meritorii versiuni românești a unor texte de prima însemnătate din Platon,

Schopenhauer, Poe, Camus, Gide, Virginia Woolf, Pavese etc. și a cărților celebre ale marilor clasici universali, ca Goethe, Gogol, Laurence Sterne, Smollett, Tolstoi etc.

Așadar, Editurii „Univers” trebuie să i se recunoască meritul de a introduce aceste cărți în conștiința publicului românesc. Meritul de a contribui la formația intelectuală a tineretului studios ar putea să-l revendice această editură dacă tirajele ar fi mai mari. Dar în cele mai multe cazuri, aceste cărți dispar cum au apărut și nici scriitorii, criticii și profesorii nu ajung de obicei să și le procure decît dacă au posibilitatea să „prindă momentul”. Nu știu cîți studenți și cîți elevi din clasele mari de liceu au putut măcar afla de apariția lor, necum să și le poată procura decît excepțional, fie din întîmplare, fie prin stăruitoare demersuri. Aceste cărți ar trebui să le găsim la librărie ori cînd. Pînă nu se va realiza aceasta, nu pot să laud decît calitatea, dar nu și eficiența pe plan de cultură a activității Editurii „Univers”. Știu bine că această insuficiență nu-i este imputabilă. Dar ar trebui ca marea grijă și competență de care dă dovadă colectivul redacțional al acestei edituri să fie valorificate prin tiraje corespunzătoare cu reala sete de cultură a publicului nostru și, în special, a tineretului în plină formație.

AL. PALEOLOGU

Pagină realizată de
CRISTIAN POPESCU

Autoritate

Dascălul secolului nostru ar trebui să-și pună în fiecare moment întrebarea: **cît din autoritatea mea în fața elevilor decurge din investiția oficială și cît anume din propria-mi personalitate, din ținuta mea intelectuală și morală?** Fiindcă — să fim sinceri — în mod practic intră în discuție doar proporția acestor două determinante, și numai în cazuri de excepție autoritatea cîștigată pas cu pas de către dascăl. Și nu se poate să nu fie așa. Societatea trebuie să îi acorde din capul locului baza principală a raporturilor sale cu elevii, să îi asigure un statut precis; altminteri ar risca enorm în condițiile în care democratizarea și extinderea învățămîntului au făcut necesară folosirea unui număr mare de oameni ca profesori, atît de mare, încît, practic, este imposibil ca toți să întruiească vocația, pregătirea, concepția, mijloacele și metodele necesare. De altfel, majoritatea specialiștilor recunosc cu franchețe că unei școli fără nici o disciplină, în care, în numele „libertății” copilului toți pierd totul, e preferabilă o autoritate și o disciplină fie și formale, chiar constrîngătoare, care sînt oricum mai eficiente. Noi însă nu trebuie și nu putem oscila între extreme și nici nu ne putem permite orice fel de eficiență, ci numai una **maximală**, obținută pe căile și cu mijloacele conforme eticii noastre. De aceea întrebarea pe care o puneam la început trebuie să se pună pe plan individual, dascălul trebuind să pornească întotdeauna de la respectul și autoritatea asigurate oficial și prin educația primită de copii în familie, dar urmînd să-și pună măsura sub semnul necesității de a-și merita ceea ce i s-a dat pe credit. Cu alte cuvinte, el va trebui să lupte — literalmente — pentru a desființa în atitudinea elevului tot ceea ce se numește respectul cvenit lui în principiu și în virtutea

tradiției, în favoarea unui prestigiu cîștigat prin însușirile și eforturile personale. Afirmația nu conține nici un fel de exagerare. Atît de multe și coplesitoare elemente sînt de partea autorității să-i zicem „primite”, prin starea de fapt din școală — în toată lumea — încît faptul ar trebui să-l sperie pe fiecare profesor, să-l neliniștească și să-i stimuleze demnitatea personală, să-l îndemne la reflecție, la trudă. Evident, nu intră aici în discuție profesorii care nu-și pot păstra nici măcar autoritatea oferită și nici cei care rămîn numai la aceasta, abuzînd de instrumentele corespunzătoare (notarea, examinarea, sancțiunea). Presupun că aceștia sînt în minoritate. În orice caz ei constituie categorii extreme: profesori fără autoritate sau cu o falsă autoritate, ceea ce dintr-un anumit punct de vedere e unul și același lucru. Mă gîndesc doar la cei care-și merită cu adevărat numele și care nu se poate să nu fie preocupati de ideea construirii unui prestigiu personal real. S-ar putea pune întrebarea: bine, bine, dar ce să faci în mod practic un profesor pentru ca autoritatea lui să fie efectivă și meritată, curcerită și nu atribuită, recunoscută de elevi cu sinceritate și nu cu fălărnicie? Teoretic, toată lumea știe și zice: trebuie să-și desăvîrșească permanent pregătirea. Da, dar aceasta nu atrage automat după sine și admirația, respectul și dragostea copiilor, „ascultarea” lor și, deci, autoritatea dascălului. Așadar ce să faci, cum să faci? Să riscăm fie și numai două-trei sugestii mai puțin vehiculate. Mai întii să-și orienteze într-un anumit fel concepția și atitudinea didactică. Să nu mai transmită elevilor totul sub forma unor adevăruri-tabu, redat prin afirmații care nu suportă contradicție. E nedialectic și needucativ. Orice

adevăr, în măsura în care e relativ, comportă mai multe implicații, mai multe fațete. Profesorul însuși poate fi aderent hotărît al uneia, dar ce educativ va fi pentru elevi dacă va avea tăria să le spună: **părerea mea este aceasta, dar puncte de vedere mai autorizate sugerează cutare explicații, cutare soluții (pe care, bineînțeles, să le redea în mod interesant).** Să nu se teamă chiar să-i lase elevului libertatea de opțiune. Să-i aprecieze independența argumentată logic. Veți spune că acesta e un precept banal. Se poate, dar mai mult: a plan teoretic. Practic... În al doilea rînd, să-l deprîndă pe elev să judece cuvîntul vorbit și scris, și mai ales manualul, în mod mai critic și să nu-l considere un fel de evanghelie. (Las de o parte faptul că manualul însuși ar putea fi pus sub semnul altei metodă didactice.) Orice sursă trebuie corelată cu altele, gîndită și categorisită după caz. Să nu mai educăm în elev pe credulul dezarmat, pe însul care la tot ce aude drept adevăr ultim, căruia nici nu-i trece prin mînt că despre cel mai simplu lucru din lume s-ar mai putea spune și altceva decît ceea ce i-a spus profesorul, sau ce scrie în manual, sau ce a auzit și văzut la televizor. Să-l instruiem, așadar, astfel încît la un moment dat să înțeleagă că **profesorul — fie el de matematică sau geografie — l-a deschis ochii asupra complexității lumii, l-a ajutat nu să memoreze informații dispersate despre ea, ci să-și formeze ei însuși un stil de gîndire, o concepție, o personalitate;** că tocmai pe aceste elemente s-a întemeiat și respectul pe care i-l purta profesorului său și autoritatea nezdramcinată a acestuia în fața elevilor.

NADIA NICOLESCU

Elev permanent

TOT PE MARGINEA UNOR SCRISORI

Foarte mulți corespondenți continuă să se refere cu insistență la modul în care sînt desemnați diriginții. „Acești oameni trebuie să fie niște îndrumători cu suflet și pentru suflet” — îi definea profesorul Vasile Pogăcea. Din scrisori a reieșit o concluzie interesantă: **nu trebuie așteptate hotăriri „de sus” pentru a desemna diriginții conform celor mai adecvate principii. Fiecare colectiv didactic are capacitatea de a o face.** „Există vreun test elementar de aptitudini la care sînt supuși candidații care se înscriu la examenul de admitere al Institutelor pedagogice?” Se știe că unii tineri vin de multe ori acolo la întimplare, pentru că n-au reușit în alte locuri. Am pus această întrebare bazată pe observații (socotesc judicioase) din scrisori la o recentă conferință de presă cu tovarășul Mircea Malița. Ministrul educației și învățămîntului a menționat ca în viitor institutele pedagogice vor fi încadrate în universități (în multe locuri faptul este o realitate) și că vor exista posibilități de stabilire a celor care se vor consacra învățămîntului în decursul anilor de facultate prin cunoașterea mai bună a studenților, a aptitudinilor și a rezultatelor obținute la studiul anumitor obiecte. Scrisoarea primită de la tovarășa profesoară Adriana Dragnea din Fetești relatează fapte curioase și aș susține, dureroase. Pe scurt, A.D. a fost șapte ani (1963—1970) directoarea Școlii generale nr. 3 din Fetești. Extrasele din procesele verbale de inspecție, aprecierile unor membri ai corpului didactic din școală, ale reprezentanților unor organizații de partid și alte documente — toate stau mărturie unei activități susținute. La 7 septembrie 1970 directoarea însă a fost destituită. Se mai întimplă și nu faptul acesta îl punem în discuție. Subliniez încă o dată că **nu discutăm această hotărîre luată. Este vorba despre altceva: nici pînă acum tovarășa Adriana Dragnea nu a primit un act oficial din partea Inspectoratului județean Isalomița prin care să i se comunice destituirea și motivele ei.** Întrebîndu-l pe tovarășul Titus Nițu, inspectorul general județean, care sînt cauzele destituirii, domnia sa mi-a vorbit despre niște scrisori anonime și de o singură scrisoare semnată, afirmînd că **nu e nevoie de nici o înștiințare oficială scrisă pentru că — pasămite — a rămas să predea în aceeași școală. Nu punem în discuție nici adevărul sau neadevărul scrisorilor anonime.** Întrebînd însă la direcția de resort a ministerului, am aflat că **un director schimbat din muncă trebuie înștiințat în mod obligatoriu de aceasta printr-un act oficial.** Rubrica pe care o citiți nu-și propune să înrepreindă o anchetă gazetărească, dar se impun niște răspunsuri din partea Inspectoratului județean și a forurilor locale în drept măcar la cîteva întrebări din scrisoarea profesoarei Adriana Dragnea. ● Dacă au existat lipsuri în activitate de ce nu au fost aduse la cunoștință? ● De ce nu s-a inițiat o anchetă în școală așa cum se procedează de obicei? ● De ce, nici după doi ani, nu s-a trimis nici un act de destituire? Într-adevăr sînt întrebări cărora este normal să li se răspundă pentru că legalitatea și echitatea nu trebuie interpretate doar ca niște generalități. Rubrica „Elev permanent” așteaptă în continuare scrisorile dumneavoastră.

ALEXANDRU STARK

EXISTĂ O ETICĂ

Anul școlar 1972/73 a debutat ferm pe făgașul precizat și actualizat de Conferința Națională a partidului ca un an al calității, al deschiderii către munca productivă, ca un an de intensă fertilizare a principiilor eticii și echității socialiste în întreaga viață a școlii românești. Înnoirile pe care învățămîntul le-a cunoscut în ultimii ani și, mai ales, căutările, clarificările, revelațiile, satisfacțiile și insatisfacțiile anului precedent, ilustrează faptul că ne aflăm în fața unui nou salt în adaptarea școlii la dinamica socială. Promptitudinea de a lua decizii, stăruința oamenilor școlii de a le pune în practică dovedesc personalitatea dinamică a școlii noastre, capacitatea ei de a se adapta comezilor sociale. Or, tocmai această dinamică trebuie înțeleasă în sensurile ei profunde. Trebuie învinsă stereotipia unor mentalități încrămite, conservatoare. Există o etică a profesiei noastre de la care nu ne este îngăduit să abdicăm. Cum vom educa conștiința comunistă a tinerii generații dacă unii dintre noi se află pe un prag atît de inert! Ni se cere mai multă mobilitate în gîndire, sesizarea realităților, o atitudine prospectivă, atîta vreme cît deținem un loc în învățămînt. Dacă ideea legării școlii de viață prin introducerea practicii productive a fost larg îmbrățișată de cadrele didactice și elevi, declanșînd o mișcare de masă fără precedent în istoria școlii noastre, se mai aud și acum pe ici pe colo voci cîrtoare. „De ce tot bijbim și răsturnăm școala de la un an la altul? Taman practica ne lipsea, curată pierdere de vreme”, îmi spunea un confrate din școala lui, unde copiii umblau brambura prin uzină. „Vă asigur că nimeni nu va lua drept model optica și dezorganizarea care domnesc la dv. E lesne de înțeles că acolo unde elevii sînt lăsați de izbeliște, pierd vremea. Dar etalonul dv. nu-l puteți aplica miilor de școli unde treburile merg bine”, mi-am îngăduit să-i răspund personajului meu pe tonul cel mai cald posibil. Prejudecățile, rezervele, criticismul distructiv își au rădăcina cel mai adesea în ignoranță. Este adevărat că orbecăitul și flecările nu se pot interzice și nici o lege nu te obligă să înțelegi tot ce se petrece în jurul tău. Dar există o etică, o etică a profesiei noastre care obligă. Roadele pregătirii practice-productive a elevilor sînt vizibile pretutindeni în orașele și satele noastre. Azi aproape fiecare școală are atelier propriu, altele au intrat sub aripa marilor uzine care le-au deschis secții-școală, au ajutat elevii să deprîndă rosturile producției directe pe fluxul tehnologic. Cele din mediul rural și-au anexat terenuri agricole sau și-au înjghebat microcooperative, asemenea celor mari din comuna lor. Dacă valoarea producției globale realizate în atelierele învățămîntului de cultură generală trece de 63 milioane lei, dacă piețele, reperatele și lucrările executate de elevi au adus importante economii industriei și agriculturii, dacă obiectele create de mîinile lor harnice și ingenioase sînt căutate în magazinele din Tirgu-Mureș, Brașov sau Constanța, dacă cei 20 000 vizitatori ai expoziției „Practica și creativitatea în învățămînt” au exprimat aprecieri entuziaste la adresa priceperii și inteligenței tehnice a tineretului nostru, sînt suficiente motive concrete, palpabile care demonstrează justetea acestei noi orientări a învățămîntului nostru general și liceal. Dacă nu poți pretinde oricui viziune de ansamblu, receptivitate, inteligență pentru esențe, intuiția faptelor concrete o are oricine, iar ceea ce s-a realizat într-un singur an pentru pregătirea practică a tineretului este o realitate strivitoare

pentru orice aceptor sau zeflemist cu gustul cîrteii. Firește, e greu de cuprins cu mintea tot ceea ce a produs activitatea practică a elevilor ca valoare umană. Calitățile etice, intelectuale, aptitudinile și înclinațiile tehnice scoase la lumină, convingerile, sentimentele de răspundere și satisfacție pe care le dau capacitățile verificate, disciplina dobîndită prin exercițiul muncii, orientarea profesională probată de practică sînt greu de estimat la scara întregii țări. Munca entuziastă a miilor de elevi în ateliere, în uzine, pe șantiere și ogoare trebuie văzută de noi, educatorii, și, dincolo de dimensiunea ei concret-materială. Ele se cer înțelese și prețuite în implicațiile lor educative, formative de oameni și caractere. Este adevărat că mai avem extrem de multe de făcut în organizare, conținut, finalizare, eficiență. Dar cine nu poate aprecia cu ochii și cu mintea lui cît de mult am înaintat față de anul precedent, ce imense energii createore a declanșat ideea practicii în învățămînt și cîte eforturi investeste mulțimea de dascăli angajați trup și suflet în această operă de propășire a școlii noastre, este greu de acceptat că acolo, la catedră poate face mai mult decît să umpie un loc nemeritat. Spuneam că există o etică a profesiei noastre. Nu voi face aici o enumerare de principii. Nu-mi place deloc didacticismul moralizator. Aș invita însă la reflecție pe colegii care în colectivele lor se mai lovesc de atari mentalități și atitudini reprobabile. Să cîntărească atent omul și fapta. Să-l judece colectivul după gradul de angajare în sarcinile majore ale școlii, după inițiativa productivă, după contribuția lui concretă la bunul mers al școlii. Cîrtoarii să li se pretindă răspuns la o singură întrebare: „Cu ce ai contribuit dumneata la toate acestea?”. Se spune despre unii profesori că „fac carte” și nu li se cere mai mult. Este fără îndoială un titlu de mîndrie să știi carte și să o transmiți elevilor. Dar adevăratul profesor de care are nevoie societatea noastră este acela care face nu numai carte, ci și oameni.

ZINA SIRBU

CLIMATUL EDUCATIV

...în uzină

Nu există loc mai potrivit pentru învățarea unei meserii, decât uzina. Aici, în uzină, elevii au acces la tehnica cea mai avansată, la utilajele cele mai moderne. Aici se dispune de o bază materială complexă, fără de care nu se poate întreprinde nimic temeinic. Și mai ales, elevii iau contact direct tot aici, cu atmosfera muncitorească, de lucru. Numai în procesul muncii, alături de muncitori — se formează, se călesc ucenicii, cu modelele pilduitoare în față. Fiindcă puterea exemplului cucerește întotdeauna.

Am stat de vorbă, de curind, cu câțiva elevi de la Liceul nr. 2, din orașul Ploiești, care își desfășoară activitatea tehnico-productivă într-o mare rafinărie.

— Eu cred că am aflat ce înseamnă un om și un muncitor adevărat — îmi spune **Androhovici Mihai**, din anul IV — lucrind alături și observându-l pe maestrul **Nicolae Chiriță**, de la Rafinăria Ploiești. Are cam 30 de ani, este familist. Când intră pe poarta întreprinderii poți jura că e pe punctul de a pleca în excursie, în delegație, sau că este un funcționar, cumva. Vorbesc de ținuta lui vestimentară, întotdeauna îngrijită, sobră. Imbracă apoi salopeta de lucru, muncitorească. Pe care nu o poate păstra imaculată în timpul celor opt ore de activitate în secția de strunguri. Dar la ieșirea din tură poate pleca direct la un spectacol.

— Și chiar se duce, cu soția și copiii — o dată, de două ori pe săptămână — intervine **Albu Adrian**, alt elev-ucenic al maestrului. Știu asta de la el însuși, care este foarte comunicativ. Maistrul **Chiriță** îi place filmele bune, teatrul, sportul, spectacolele muzicale de la Filarmonică — și de aici, din incinta rafinării, unde sunt organizate din când în când în mod special, pentru muncitori. Citește literatură și are o mare slăbiciune pentru studiul limbilor străine. Cea mai mare pasiune a lui rămâne însă automatică. Pasiune pe care mi-a transmis-o și mie — fiindcă am de gând, influențat de el, să urmez această specialitate, după încheierea studiilor liceale.

— De la acest muncitor — revine în discuție **Androhovici Mihai** — am

învățat disciplina muncii, punctualitatea, seriozitatea, competența cu care trebuie să faci totul. „Rebutul — are el obiceiul să spună — înseamnă corigență, repetenție. Adică alte eforturi... pentru aceeași treabă, pentru promovare — ca la voi, la școală, uneori. De ce să nu facem totul bine, de la început? Dacă studiezi problema în termenii ei exacti, din capul locului, eviți risipa de energie, de materiale...” Lângă asemenea oameni ai un sentiment al siguranței, al reușitei indiscutabile, care îți dă aripi!

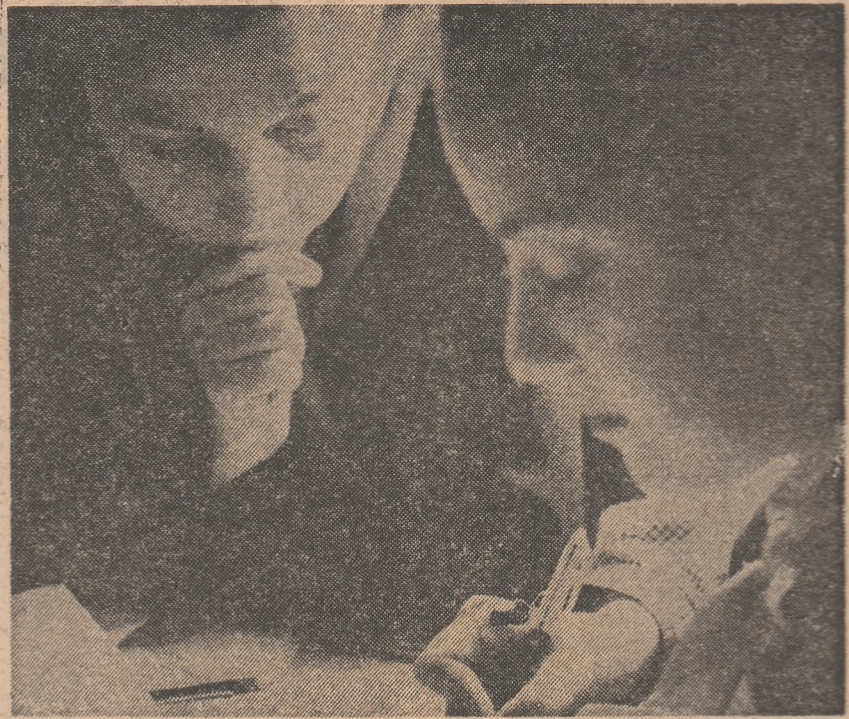
Cuvinte asemănătoare am auzit și de la alți elevi care își fac practica productivă la Rafinăria Ploiești. Între aceștia, **Georgescu Cristian** mi-a vorbit despre maestrul său, **Dumitru Bădic, Mihalache Constantin** — despre maestrul scolar **Dumitru Petcu**. Tot muncitori exemplari și oameni pilduitoari, adevărați „profesori ai meseriei și ai vieții”, cum se exprima unul dintre tinerii mei interlocutori.

— De când cu practica noastră în întreprindere — a ținut să sublinieze elevul **Albu Adrian** — imaginea mea despre muncitori a devenit mult mai bogată. Învățăm aici să fim oameni integri, întreprinzători, neobosiți, inventivi — în însuși efervescentul climat al muncii. Lucrind alături și sub supravegherea directă a oamenilor muncii, ne fundamentăm o nouă dimensiune: aceea de a privi muncitorește problemele, îndatoririle profesionale și ale vieții, în întreaga lor complexitate.

Adevărate etaloane de conduită profesională, etică și cetățenească, muncitorii își transferă virtuțile lor exemplare tinerilor, pe care îi învață și meserie și omnie deopotrivă.

Mă gândesc, de aceea, la recomandarea secretarului general al partidului nostru cu privire la necesitatea desfășurării activităților productive ale elevilor în uzină, în întreprindere și îmi spun că ea ar trebui generalizată cât mai repede cu putință. Dacă vrem să grăbim maturizarea școlii românești, modernizarea și integrarea ei în viață. Și bineînțeles că urmărăm tocmai împlinirea acestui imperativ — cu toată puterea convingerii noastre.

HRISTU CĂNDROVEANU

...în familie

Când într-un ogor semănat cu plante roditoare se ivește buruiana, oamenii o smulg, sau o taie cu sapa, sau tratează pământul cu ierbicide. Când buruiana apare însă printre cei tineri, cum s-o stărpești? Aici sapa și ierbicidele devin inutile. Aici măsurile care se impun a fi luate, cu deosebire, sînt cele de prevenire: să nu lăsăm sub nici o formă ca ierburile dăunătoare să scoată capul și să prolifereze. E o problemă complexă. În a cărei rezolvare sînt antrenate o mulțime de factori: părinți, școală, organizații de tineret etc. Despre importanța acestei probleme și despre alte lucruri adiacente ei, am purtat zilele trecute o interesantă discuție, prin amabilitatea conducerilor a două licee de cultură generală („Zinca Golescu” și „Nicolae Bălcescu”) din Pitești, cu un grup de părinți ai elevilor acestor școli.

„Iată — ne spune contabilă **Maria Vlad**, mamă a unui elev de la Liceul „Nicolae Bălcescu” — zilnic ziarele ne aduc vești îmbucurătoare despre munca tinerilor de pe șantiere, din fabrici, din școli. Dar din când în când facem cunoștință și cu fapte reprobabile: cutare tânăr a săvârșit un furt sau o altă fărâdelegă; un grup de tineri se află în arestul miliției pentru viol sau pentru alt fapt necugetat. Citești și te cutremuri, gândindu-te mai ales la viitorul lor. Nici n-au deschis bine ochii în lume și au luat-o razna. Cum vor putea fi readuși la linia de plătire? Când și unde au avut timp să pună la cale fărâdelegile respective? Eu cred că un tânăr — mai ales în timpul anilor de studii — trebuie să fie tot timpul ocupat cu ceva folositor pentru viitorul lui. De asemenea, să fie supravegheat. Copilul meu, cînd nu învață, muncеște. În vacanța de vară a acestui an, de pildă, a fost angajat la o bază de recepție, la selectarea grului. Muncind, a învățat să nu disprețuiască munca fizică, dimpotrivă, s-o îndrăgească. Sînt sigură că după terminarea liceului, chiar dacă nu va intra la facultate, va ieși din el un om de ispravă, căci nu-l sperie munca”.

„Cel mai important lucru, pe care avem datoria să-l cultivăm la copiii noștri, este acela de a ști cum se câștigă pîinea — ne spunea tovarăsa **Maria Vrabie-Bădescu**, croitoreasă la Cooperativa „Arta meseriașilor” din Pitești. Iar pîinea nu se poate câștiga decît în mod cinstit, cu propriile forțe, prin sudoarea frunții. Cum să rîvnеști la munca altuia? E aici o problemă de etică și de echitate, o problemă de conștiință și educație. Unii tineri stau ore întregi prin baruri, lângă o ceașcă de cafea și un coniac. De unde banii? O întrebare mă frământă de multă vreme: de ce sînt admisi tinerii în asemenea localuri, îndeosebi cînd poartă, mai mult sau mai puțin camuflată pe umăr, matricola școlară? Și mă mai întreb: cum de părinții acestor copii nu se îngrijoresc constatînd că ei lipsesc de-acasă ore întregi sau că se întorc

în puterea nopții? Eu, deși sînt foarte ocupată cu serviciul, deși fiica mea, Nicoleta, nu mi-a ridicat nici cît negru sub unghie probleme de acest fel, găsesc, discret și cu tact, mijlocul de a-i controla fiecare oră din timpul ei liber.”

„Pentru a forma din copiii noștri oameni adevărați — demni, harnici și cinștiți — responsabilitatea cea mai mare revine părinților — e de părere învățătorul **Constantin Popescu**. Eu am doi copii ai mei (un băiat și o fată) și alți doi ai unei surori, care, de asemenea, locuiesc la mine. Ei bine, în familia noastră, fiindcă lucrează și soția, toți avem sarcini precise: fiecare ajută în gospodărie după puteri.

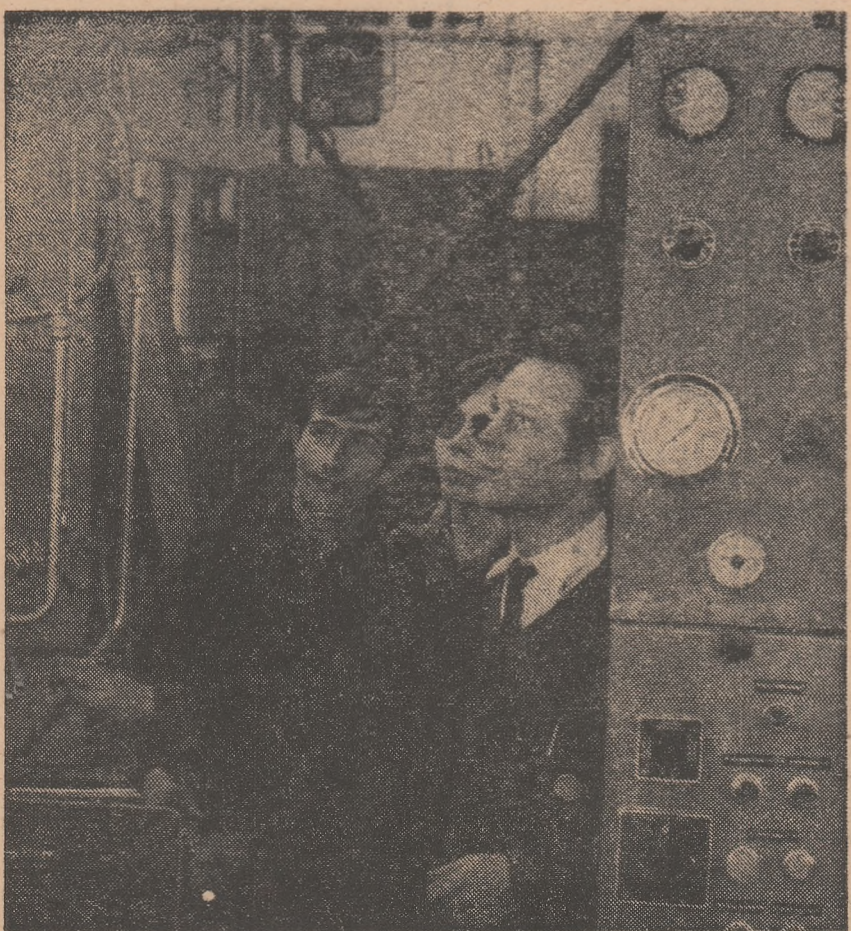
O altă chestiune care se pune sînt pentru tineri este aceea a devotamentului — față de idealul propriu și față de idealul țării. Aceste două idealuri trebuie să se conjuge. Pentru a-ți iubi țara nemăsurat, trebuie să-ți cunoști trecutul de luptă, frumusețile, construcțiile noi și eroismul oamenilor. Dragostea de țară — după părerea mea — se învață, în primul rînd, cu ochii. Eu și familia mea facem excursii lungi în fiecare vacanță. Am străbătut țara în lung și-n lat, din Delta, pînă în nordul Moldovei și pînă în Banat. Pretutindeni, copiii mei au venit în contact cu munca și eroismul oamenilor. Sînt sigur că ei își iubesc patria și realizările ei din tot sufletul.”

O altă problemă pe care am abordat-o în discuția noastră a fost aceea a prieteniei, a anturajului tinerilor. „O prietenie rău aleasă, un anturaj defavorabil, pot exercita asupra tînarului influențe nefaste. Părinții pot și au chiar datoria să intervină la timp risipind asemenea „prietenii”, încă înainte de a-și face efectul — ne declară **Maria Bogdan**, funcționară. Fiica mea are prieteni în blocul nostru — majoritatea sînt de muncitori. Învăță împreună, se joacă”.

„Chiar și în joc — adaugă tovarăsa **Oprica Radu**, asistentă medicală — copiii trebuie supravegheați, evident, de la distanță cînd e vorba de copii mai mari, cum sînt ai noștri. Iată, de pildă, se formează, chiar printre copiii din același bloc anumite „găști”. Încep să se birfească unii pe alții, să se șicaneze, să recurgă la competiții nedorite. Birfa și șicana, însă, dacă nu sînt curmate dintr-un stadiu incipient, mai târziu pot lua amploare. Și atunci, ce oameni creștem noi? Este o întrebare pe care ar trebui să ne-o punem în fiecare clipă”.

Am transcris aici opiniile câtorva părinți privitoare la educația copiilor dincolo de zidurile școlii. Constatările noastre sînt incurajatoare: interlocutorii noștri, indiferent de profesiunea lor, își cunosc bine „meseria” de părinte. Ei vor ști, desigur, să aleagă, la momentul potrivit, grîul de neghină.

D. RACHICI

TV

Ați
plîns,
plîns?!

Să presupunem că sîntem niște persoane talentate, avem mai „multe talente” în noi și bineînțeles... ne descoperă Televiziunea. Vine repede la noi acasă; ne așează cu grijă la un birou, pe fundalul bibliotecii personale, pentru că fără bibliotecă nu se poate realiza un interviu de calitate (dacă nu e bibliotecă se improvizează una din

butaforie !); se pun luminile în așa fel încît să fim cît mai fotogenici, n-avem voie să ne mișcăm de pe scaun, că schimbăm unghiul de filmare pentru că se complică problema imagine-sunet, ni se pune microfonul în mină și... reporterul începe să zvrile după noi cu măciuca întrebărilor. O precizare: ca să ajungem la o asemenea situație

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Maria Girtu, Școala generală nr. 200 din București. Cadrele didactice care au fost repartizate în învățămînt la absolvirea unei facultăți, fără examen de diplomă, se salarizează astfel: 1) cele care au absolvit fără examen de diplomă un institut pedagogic de 3 ani, ca profesori cu bacalaureat (fiind considerate totuși în perioada de stagiu, că au calitatea de titular stagiar); 2) cele care au absolvit fără examen de licență o universitate sau alt institut de învățămînt superior, ca profesori categ. II de studii (ca și absolvenții cu diplomă ai institutului pedagogic de 3 ani).

După data de 1 septembrie 1972, în conformitate cu prevederile art. 238 din Statutul personalului didactic, absolvenții instituțiilor de învățămînt superior fără diplomă repartizați în învățămînt începînd cu anul școlar 1969-1970, indicați la pct. 1 și 2 dacă nu promovează acest examen în termenul de 3 ani (care este și durata stagiului), pierd calitatea de personal didactic titular, așa cum s-a prevăzut și prin Ordinul ministrului educației și învățămîntului nr. 1303 din 10 iulie 1972 (difuzat cu circulara nr. 8926/1972). În cazul în care sînt utilizați ca suplinitori, vor fi salariați ca profesori cu bacalaureat (indiferent dacă sînt absolvenți ai universității sau ai institutului pedagogic de 3 ani). Această dispoziție legală se aplică și absolvenților fără examen de diplomă ai institutelor pedagogice de 3 ani care funcționau în învățămînt la 15 martie 1969. Fac excepție de la această regulă cadrele didactice indicate la pct. 2 (și numai acestea), care la data intrării în vigoare a Statutului personalului didactic (15 martie 1969) funcționau în învățămînt și care își păstrează în continuare dreptul la această salarizare, pînă la funcționa mai departe în

privilegiată ar fi totuși bine să fim și actori, și regizori, și arhitecți, și scenografi, să fim un fel de... Liviu Ciulei (spre exemplu). Și atunci garantat ajungem la PRIM-PLAN în plină bătaie a întrebărilor cu „tîle”, de o subtilă (atît de subtilă, încît aproape nu se înțelege) inteligență. Iată cîteva mostre de întrebări:

— Nu vă complexează în plus sau în minus talentul?

— Vă luptați mult cu dumneavoastră pînă ajungem să vă aplaudăm?

— Ați plîns vreodată pentru scenă? Ați plîns, plîns?

— Ați avut vreodată vreun eșec? Un eșec, eșec?

Norocul nostru că nu îndeplinim «condițiile» — Liviu Ciulei! Noroc binecuvîntat! În ciuda întrebărilor, răspunsurile au sunat bine, acope-rind de multe ori, amabil, vocea reporterului, informînd cu delicatețe nu numai pe telespectatori, ba chiar și pe reporter că nu «Valurile Dunării» este primul meu film, ci «Erupția».

Fragmente din răspunsuri: „Eșecul te învață mai mult decît succesul”. — „Într-un teatru locul geometric al intereselor este foarte strîmt: Zece metri pe zece, atît are scena”. — „Fotoliul directorial e ca un volan pe care trebuie să-l ții, cum ții volanul la mașină”. — „Arta înseamnă pentru mine încastrarea spiritului în materie”. — „N-am voie să fiu model decît față de mine însumi, ca să mă depășesc. Dar cum? Este o întrebare permanentă a artistului. Dacă știi cum, se încheie cariera”. — „Aplauzele sînt un gest foarte ridicol”.

Finalul finalurilor, după interviu și înainte de a anunța a doua rubrică — **Sanda Țăranu** cu o lacrimă în geană: „Încerc acum, așa un sentiment de bucurie, încît îmi vine să aplaud. Dar nu aplaud pentru că Liviu Ciulei a spus că aplauzele sînt un gest ridicol. Doar copiii aplaudă!”

Precizări: Citatele nu au fost reproduse în ordinea indicată de montajul emisiunii PRIM-PLAN, dar sînt susținute cu fidelitate de banda de magnetofon. Reporterul a fost **Carmen Dumitrescu**. Păcat că această ziaristă, bună cunoscătoare a oamenilor, de această dată a rămas în urma celui interviuat, stîngace, jucîndu-se fals cu întrebări mai mult sau mai puțin improvizate.

ILEANA COLOMIET

aceeași calitate (bineînțeles decît între timp au obținut diploma de licență și salarizate ca profesori categ. I de studii). Aceste cadre didactice își mențin salarizarea ca profesori categ. II de studii, indiferent că la 15 martie 1969 funcționau ca titular sau suplinitori și indiferent de faptul că ulterior vor funcționa ca titular sau suplinitori. **Elisabeta Lazăr, Liceul nr. 1 Cluj.** Personalul didactic cu studii medii (diploma de bacalaureat sau altă diplomă echivalentă), angajați ca profesori suplinitori la clasele V-VIII și salariați ca „profesor cu bacalaureat”, după data de 1 septembrie 1972 primește în continuare acest salariu, chiar dacă a promovat anul IV la învățămîntul fără frecvență sau seral al unei instituții de învățămînt superior, sau chiar dacă a absolvit o facultate fără examen de diplomă. Prevederea din art. II a normelor de echivalarea studiilor aprobate cu Ordinul ministrului educației și învățămîntului nr. 766/1970, la care vă referiți, potrivit cărora aceștia erau salariați ca profesori categ. II de studii, au fost abrogate începînd cu anul școlar 1972/1973, prin ordinul nr. 1303/1972 (comunicat cu circulara nr. 8926 din 13 iulie a.c.).

Viorica Săndulescu, Școala generală nr. 5 din Iași. Profesorii suplinitori care sînt absolvenți fără examen de diplomă al unei instituții de învățămînt superior nu mai pot beneficia începînd cu anul școlar 1972-1973 de dispozițiile art. I, lit. C, pct. 3 și 4 din normele de echivalarea studiilor, potrivit cărora erau salariați ca profesori categ. II de studii, ei urmînd să fie salariați ca profesori cu bacalaureat. De aceea și suplinitorii care vor absolvi o facultate fără examen de diplomă vor fi salariați — după 1 septembrie 1972 — în continuare ca profesori cu bacalaureat, pînă la obținerea diplomei respective.

Fac excepții de la această regulă suplinitorii angajați pe an școlar care, la data de 15 martie 1969, funcționau în învățămînt ca titulari sau suplinitori și care își mențin — în continuare — această salarizare, așa cum se precizează în circulara Ministerului Educației și Învățămîntului nr. 8926/1972 (prin care s-a transmis ordinul nr. 1303/1972 și cum rezultă din aplicarea art. 230 din Statutul personalului didactic).

Th. LEONESCU

CHAGALL

Apollinaire

TVS integrată

Carpații Meridionali

Emisiunea de televiziune școlară integrată cu tema Carpații Meridionali, grupa Bucegi, Făgăraș, pentru anul IV de liceu se va integra în lecția de geografie din ziua de 10 X 1972. Emisiunea va dura 17 minute și va fi transmisă de la ora 9,05.

În faza de pregătire a lecției, profesorul obține informații asupra conținutului emisiunii.

Înainte de telelecție profesorul pregătește laboratorul, verifică starea tehnică a televizorului, distribuie pe mese modelele mute și eșantioanele de roci. În lipsa unui alt sistem de multiplicare, modelele mute pot fi realizate acasă, prin copiere de către elevi.

Mijloacele de învățămînt recomandate pentru desfășurarea telelecției sînt: manualul, harta fizică a R.S.R., modelele mute (conturul granițelor țării și rețeaua hidrografică principală), 3-5 diapozitive color cu imagini din Munții Bucegi și Făgăraș, eșantioane de roci (gnais, micașist, cuarțit, conglomerat, gresie, calcar, granit, tub vulcanic), emisiunea de televiziune.

Înainte de începerea emisiunii

Profesorul verifică cunoștințele elevilor privind grupa Carpaților Orientali, accentuînd asupra caracteristicilor specifice ale acestora, în ansamblul unității muntoase carpatice. În continuare, cere elevilor să rezolve unele probleme, ca, de exemplu: pentru fiecare tip de rocă pe care-l au în față, să amplaseze pe hartă și pe modelul mut cîteva masive muntoase în care roca respectivă are o largă răspîndire, să indice și să justifice cînd se decurg din structura petrografică.

În continuare, se pot proiecta diapozitive reprezentînd masive muntoase cristaline. Elevii vor fi dirijați de către profesori să comenteze imaginea subliniind cîteva trăsături: masivitate, versanți abrupti etc. Se precizează că zona cristalină are o mare extindere în Carpații Meridionali (care vor fi

prezentați în emisiunea de televiziune). Se atrage atenția elevilor că, din emisiunea pe care o vor viziona, vor trebui să desprindă caracteristicile generale ale Carpaților Meridionali și caracteristicile specifice ale primei grupe: Munții Bucegi și Munții Făgăraș.

Se explică termenii noi, prezenți în emisiune ca: sinclinal suspendat, sincliniu. Se revine eventual și la explicarea șarijului.

Profesorul pune în funcțiune televizorul și, în cazul în care a mai rămas timp pînă la începerea emisiunii, se poartă discuții despre itinerarul străbătut cu prilejul unor excursii școlare prin zone muntoase.

În timpul emisiunii

Elevii își notează caracteristicile generale ale Carpaților Meridionali și eventualele aspecte neclare care vor fi lămurite în etapa următoare a lecției. Profesorul atrage discret atenția asupra imaginilor pe care le consideră semnificative.

După emisiune

Se clarifică eventualele neînțelegeri. Se revine asupra caracteristicilor generale ale Carpaților Meridionali, iar elevii își completează noțiunile. Se pot preciza caracteristicile specifice ale celor două unități muntoase cu ajutorul proiectării unor diapozitive cu imagini din abruptul Bucegilor spre Valea Prahovei, abruptul Munților Făgăraș spre depresiunea Făgăraș, Creasta Făgărașului și Pietrei Craiului, platoul Bucegilor, culoarul Rucăr-Bran.

Se continuă activitatea cu amplasarea pe hartă a principalelor înălțimi de peste 2500 m, a rețelei hidrografice, a zonelor de exploatare a unor resurse naturale. Se antrenează clasa la un dialog privind interesul turistic al zonei Bucegi-Făgăraș.

VIRGINIA CRETU
VICTORIA OPRESCU

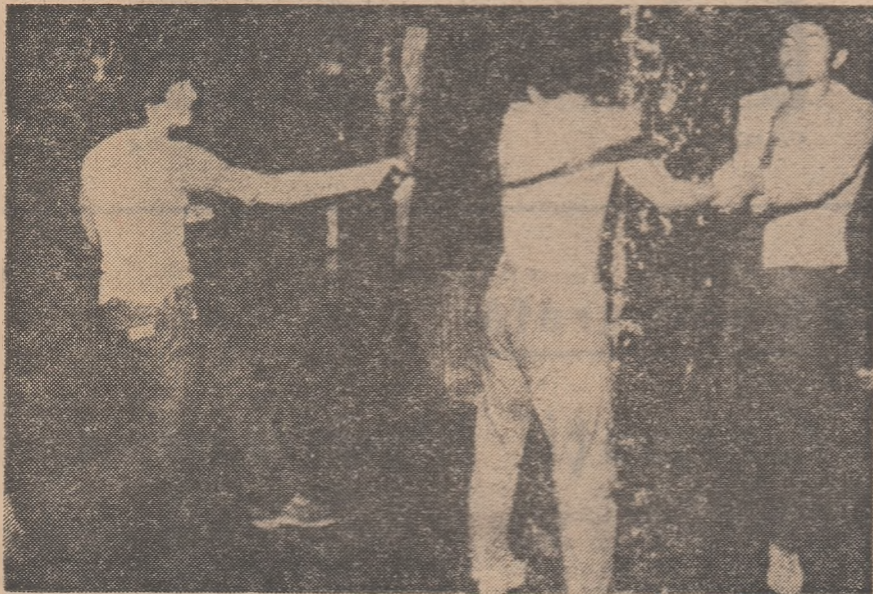
Realități capitaliste

„Regate ale violenței” pe străzile New Yorkului

În cartierele sărace ale New Yorkului, începând cu Bronx și terminând cu Harlem, grupuri de fete și băieți constituiți în bande au fondat un fel de regat al violenței. Orașul numără circa 200 de asemenea bande; tinerii trăiesc, dorm și mor în „clanul lor”. Sînt peste 6—7 mii de băieți și fete, îmbrăcați în uniforme zdrențuite ce se adăpostesc în beciuri și se hrănesc cu ce apucă. Posibilitățile de recrutare în asemenea bande sînt nelimitate. În imensul oraș există 500 000 de tineri apti de muncă, din

care doar 50 000 au găsit de lucru în vara aceasta. Ceilalți, dezorientați, nu știu pentru ce să opteze: pentru diversele tentații, pentru mizerie, sau pentru violență, scrie revista franceză „Paris Match”, care consacră acestor tineri un amplu fotoreportaj. Aceștia au semne de recunoaștere, ritualuri proprii, un jargon secret, zonă proprie de acțiune. „Bachelors”-ii (celibatarii) își au sediul la intersecția străzii 152 cu Concord Avenue. Poartă ostilități cu vecinii lor, așa-numiții „Savage Skulls” (capetele sălbatice) ori „Savage Nomads” (nomazii sălbatici) și cu „Ghetto Brothers” (frații ghetoului). Ultima ciocnire dintre „Bachelors” și „Savage Skulls”, și apoi cu alte trei „triburi” din cartier a durat câteva ore. Bilanțul: un gît tăiat și patru evențurări cu arme albe... Șeful bandei „Bachelors”-ilor, supranumit Bluc Boy, este specializat în minuirea cuțitului și într-o îndeletnicire care-l face foarte popular: știe să deschidă, cu ajutorul unei bare de fier, gurile de incendiu.

Ritualurile bandelor de tineri din New York se inspiră din visele universului copilăriei, evocă pe aceleași din cărțile lui Arnold Galopin sau

Membrii „bandelor violenței” în acțiune pe străzile New Yorkului.

Un caz din cele 50 000...

Avea 15 ani. Tatăl — profesor universitar Mama și frații — atenți și prietenoși. O familie unită, ca atîtea altele. Și cu toate acestea, la puțin timp, Mary a murit. Cauza: consumul de stupefiante.

O secvență tragică din viața tineretului de peste ocean. O secvență dintre atîtea altele! Căci, așa cum precizează și ziarul elvețian „Tri-

bune de Genève”, care relatează cazul, tinăra Mary este doar una din cele 50 000 de victime ale flagelului „morții albe” înregistrate anual în Statele Unite.

Cum a ajuns o fată afit de tinăra în situația de a-și pierde viața? Cine a tirat-o pe o astfel de pistă?

Procedeele funeste sînt variate și destul de subtile: într-o zi, Mary a fost invitată de una din noile sale cunoștințe pentru a petrece câteva ore între „prieteni”. La un moment dat, unul dintre invitați propune un joc. În zece din cele paisprezece pahare cu coca-cola să se pună L.S.D., un drog extrem de periculos fabricat artificial. Între un zîmbet și o glumă bine plasată, novicele introdus în tagma consumatorilor începe să semene treptat, treptat cu toți ceilalți. Începe „plonjonul în neant, în abjecție. Povestea tinerei Mary este a tuturor drogaților: rățacirea, fuga de la domiciliu, prostituția”, subliniază ziarul citat. Un drogat ajunge pînă la acte de extremă violență. În special, în momentul cînd nu mai are bani să-și procure substanța nocivă, merge pînă la crimă spre a și-l procura. Sau se sinucidă. Majoritatea victimelor sînt din rîndul tineretului. „Traficanții morții” abuzează fără scrupule de curiozitatea și lipsa sa de experiență. Odată drogat, tînărul devine un client sigur al „bos”-ului. Un adevărat sclav.

Alarmate de ravagiile pe care stupefiantele le provoacă în rîndul tineretului, autoritățile americane au trecut la măsuri de anvergură. Pro-

Ipostaze obișnuite în metropolele lumii occidentale: ciocniri sîngeroase între tinerii gangsteri.

Fenimore Cooper. Astfel, „șefii” își dau întîlnire în „preerie”. Data, ora și locul întrevederii pe „teren neutru” sînt îndelung și minuțios negociate de către intermediarii cu grad de „diplomați” sau „oameni de încredere”. Pentru a fi admiși în aceste confrerii secrete, candidații trebuie să facă, în prealabil, dovada aptitudinilor gangsterești, îndrăzneții și rezistenței. Ei sînt supuși unui șir de probe cu ceremonial complicat, din care momentul cel mai spectaculos constă în a-l provoca pe „șef” și a-și demonstra apoi veleitățile de a se bate în stradă. În caz de succes, candidatul va achita „cotizația” obligatorie, de trei dolari, și apoi se va supune unei bătăii în cel mai autentic stil al western-urilor clasice.

Iată drumul pe care apucă cotizațiile acestor tineri aruncați fără voia lor undeva la periferia vieții de către societatea de consum. Lipsa unui loc de muncă, a unei perspective, a unui ideal adevărat, fac din acești tineri, sănătoși fizic, oameni bolnavi din punct de vedere psihic, elemente inutile lor înșile și societății. Astfel se îngroașă armata tinerilor vagabonzi, a bătașilor și delinvenților în marile metropole occidentale.

G. MATEESCU

blema drogurilor este considerată „o problemă națională”. Zilele acestea, președintele Nixon a lansat „un program ofensiv împotriva traficantilor”, care urmează să fie aplicat în cooperare cu mai multe țări. „Traficanții sînt negustori de sclavi ai epocii noastre — arată președintele american — care trebuie căutați oriunde și care nu trebuie să găsească refugiu împotriva justiției în nici o țară din lume”. Aceeași problemă constituie un punct important în activitatea autorităților franceze: senatul italian a dezbătut recent un raport după care aproximativ 200 000 dintre italienii ce recurg la stupefiante sînt tineri sub 20 de ani”.

Cu o amploare tot mai mare, „războiul drogurilor” continuă. Rețele și bande numeroase sînt depistate nu numai la Marsilia și New York, ci și în Danemarca, Venezuela, Liban etc. Deși cantitățile confiscate sînt de ordinul miilor de kilograme de marijuana, opiu, hașiș, L.S.D., Comisia internațională de acțiune împotriva drogurilor cu sediul la Geneva a apreciat că deocamdată cantitățile interceptate nu ating decît 20 la sută din totalul celor transportate.

Un „război” ce nu trebuie să se oprească numai pe cheirurile Marsiliei sau ale New Yorkului, ci oriunde apar afaceriștii ce pun în pericol viața oamenilor, a tinerilor. Pentru că niciodată „cazul Mary” să nu se mai repete.

P. DUMITRU

Actualități

„Cetatea” universitară Cin Hua

Universitatea Cin Hua din Pekin este una din cele mai mari din lume. Cu o suprafață de 400 000 m. p. săli de curs și laboratoare, 11 facultăți, unde sînt pregătiți specialiști în 48 de profesii, această cetate a culturii chineze noi și-a cîștigat un binemeritat nume în marea țară prietenă. 5 000 de persoane, dintre care 2 600 de cadre didactice instruesc mii de studenți — viitori constructori ai societății socialiste din R.P. Chineză. Fondată în anul 1911, ea a pregătit în anii de după eliberare peste 43 000 de tineri specialiști, în cele mai diverse domenii. Se remarcă strînsa legătură a învățămîntului de la Universitatea Cin Hua cu practica: ea dispune de un număr de 60 de ateliere — fabrici care produc mașini de diferite tipuri, printre care și autocamioane. În biblioteca universității, care cuprinde 1 300 000 de volume, pot fi găsite și cele mai vechi scrieri din China — pe os de broască țestoasă, datînd de acum 3 500 de ani.

Cartea în lume

În anul 1970 în întreaga lume apărea o carte la fiecare minut; producția mondială de cărți era de peste 500 000 de titluri și de 7—8 miliarde exemplare pe an, ritmul creșterii anuale situîndu-se la aproximativ 4% în privința titlurilor și la 6% în ce privește numărul de exemplare. Între 1950 și 1970, producția mondială raportată la titluri s-a dublat, iar producția raportată la numărul exemplarelor s-a triplat. În aceeași perioadă, dacă se are în vedere numărul adulților alfabetizați și al copiilor școlarizați, populația lumii care știe să citească s-a dublat.

Datele U.N.E.S.C.O. arată că producția mondială de cărți a crescut de la 285 000 titluri la 487 000 între anii 1955—1968.

Școala și arta

Facultatea de muzică de la Academia de arte frumoase din Praga este o instituție de învățămînt superior deosebit de exigentă. Pentru toate specialitățile primeste într-un an universitar un număr de numai 25 de studenți. Examenele de admitere sînt foarte severe și se desfășoară în trei etape — fiecare eliminatoare —, în prezența unei comisii profesionale formată din mai mulți membri. Dar admiterea definitivă are loc abia la sfîrșitul anului I de studii, printr-un examen. Această școală are însă o particularitate: în cazul unui talent excepțional, decanul facultății poate admite un candidat chiar dacă acesta nu îndeplinește condițiile obișnuite care se cer, adică nu posedă diploma de bacalaureat. Candidații admiși depun o muncă imensă. În fiecare an, facultatea organizează în jur de 250 de concerte. În afara acestor concerte, studenții de la clasele de canto și dirijant participă — aproape obligatoriu — la prezentarea de opere lirice, de trei ori pe lună, în teatrul facultății și dirijează un ansamblu de artiști profesioniști.

O bibliotecă uriașă

70 de arhitecți, ingineri și experți în diferite domenii de specialitate au început să transpună în fapt proiectul celei mai mari biblioteci din Berlinul occidental. Noua construcție nu poate fi realizată decît cu ajutorul celor mai moderne computere și va adăposti opt milioane de cărți. În proiectul acestui colos (cheltuieli de construcție — circa 156 milioane mărci), stîcna va juca un rol deosebit căci numai fațada principală (construită din gaururi) va avea o lungime de 150 metri și o înălțime de nouă metri. Înapoia acestor gaururi groase și duble, despărțit de un culoar intermediar, va fi montat un al doilea șir de ferestre pentru a atenua zgomotele străzii. Lamelle verticale speciale, care se vor deplasa în funcție de poziția soarelui, sînt destinate să împiedice o prea mare încălzire a interiorului.

TRIBUNA ȘCOLII

Revistă săptămînală editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt, știință și cultură

Redactor șef: AUREL DRAGOȘ MUNTEANU